

REDAKCJA
tel. 662 061 331

POWIAT

**Pensja starosty i diety
radnych w górę**

str. 2

LIPNO

**Będzie cieplej
w „dwójce”**

str. 3

POWIAT/KRAJ

**Apogeum
czwartej fali**

str. 5

POWIAT/LIPNO

**Z opłatkiem
do niewidomych**

str. 25

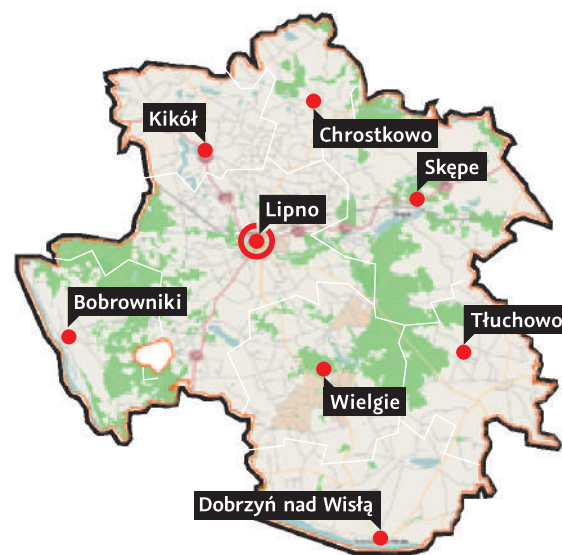
CZWARTEK
9 GRUDNIA 2021

ISSN: 1689-8664

1,99 zł
w tym 5% VAT

nr 49/2021 (664)

CLI

TYGODNIK REGIONU LIPNOWSKIEGO

Odchodzą, bo za mało zarabiają

LIPNO ▶ Osoby związane z Miejskim Centrum Kulturalnym skomentowały artykuł o wynikach kontroli w domu kultury. Okazuje się, że przyczyną rezygnacji z pracy instruktorów są małe stawki wynagrodzenia za prowadzenie zajęć

– Nie dziwię się, że instruktorzy odchodzą – informuje naszą redakcję osoba związana z lipnowskim domem kultury, prosząc o anonimowość (dane do wiadomości redakcji). – Nie ma już break dance, chociaż był od lat. Nie ma teatru, nie ma sensoplastyki, a to były wartościowe, niecodzienne zajęcia. Nawet była terapia, ale też już jej nie ma. Czy wiecie Państwo dlaczego? Stawka dla instruktora wynosi z kilkanaście złotych za godzinę, a w ten sposób nigdy nie będzie wartościowych zajęć u nas w Lipnie. Taniec

albo robotyka to zajęcia organizowane przez firmy zewnętrzne. Lipnowscy specjaliści z odpowiednimi kierunkami rezygnują, bo pasją nie można płacić rachunków. Może to gazeta sprawdzi, dlaczego stawki od lat są takie skandaliczne i nie ma już prawie żadnych ciekawych zajęć poza prywatnymi. Lipnowcy nie zasługują, żeby godnie zarabiać? Rezygnowało mnóstwo instruktorów, zostało może z trzech czy czterech, razem z dyrektorem.

W lipnowskim domu kultury, jak wynika z pokontrolnych wyja-

śnień dyrektora Arkadiusza Świerkiego, zatrudnionych jest obecnie 10 pracowników, z czego 5 stanowią pracownicy gospodarczy, 2 pracownicy administracyjni, 1 pracownik kina i 1 instruktor zatrudniony na cały etat, i 1 instruktor na 3/4 etatu. W 2020 roku odeszło z pracy z MCK 3 pracowników merytorycznych (instructorów), a w 2021 roku kolejny instruktor pełnoetatowy. W to miejsce zatrudniony został 1 instruktor.

– Zatrudnionych jest u nas 10 osób, w tym 5 pracowników gospodarczych na dwa duże obiekty – mówi Arkadiusz Świerki, dyrektor Miejskiego Centrum Kulturalnego. – Sytuacja kadrowa jest trudna, tym bardziej, że jest też praca weekendowa i do późnych godzin wieczornych. Ze względu na pandemię z pracy na umowę zlecenie zrezygnował instruktor muzyki, a więc obowiązki te wziętem na swoje barki i bardzo często do wieczora prowadzę zajęcia, żeby nie ponosić dodatkowych kosztów. Kadra instruktorska jest nam bardzo potrzebna, rok artystyczny ruszył z kopyta.

dokończenie na str. 2

Dobrzyń nad Wisłą/Lipno

Zatrzymali dwoje dilerów

Zatrzymanie sprawców i zabezpieczenie narkotyków to efekt kilkutygodniowej pracy policjantów wydziału kryminalnego. W poprzednim tygodniu kryminalni z lipnowskiej komendy zatrzymali dwie osoby i zabezpieczyli w sumie ponad 200 gramów nielegalnych substancji.

Pierwszy podejrzany pochodził z terenu gminy Dobrzyń nad Wisłą. Policjanci wiedzieli, że może być zamieszany w sprawę narkotykową, ale czekali na odpowiedni moment, żeby zdobyć dowody pozwalające na postawienie mężczyzny przed sądem.

– W poniedziałek (29.11) w wyniku poczynionych przez siebie ustaleń postanowili interweniować. 23-latek zatrzymali w Dobrzyniu nad Wisłą. Podczas przeszukania w kieszeni kurtki mężczyzny znaleźli szczelnie zapakowane zawiniątko. Zgodnie z ich podejrzeniami okazało się, że była to amfetamina o łącznej wadze ponad 117 gramów. Zatrzymany trafił do pomieszczenia

dla osób zatrzymanych w Komendzie Powiatowej Policji w Lipnie – podaje KPP Lipno.

Druga realizacja dotyczyła 27-letniej mieszkanki Lipna. Kryminalni mieli informacje, że mogła ona handlować marihuaną. W mieszkaniu kobiety policjanci zabezpieczyli ponad 86 gramów zielonego suszu. Podejrzana spędziła noc w policyjnym areszcie, bo wstępne badania potwierdziły, że to konopie inne niż włókniście.

Oboje zatrzymani usłyszeli zarzuty posiadania znacznej ilości środków psychotropowych, za co grozi im do 10 lat pozbawienia wolności.

(ak), fot. KPP Lipno

Pensja starosty i diety radnych w górę

POWIAT ▶ Radni powiatowi uchwaliли nowe stawki wynagrodzenia wóldarza powiatu lipnowskiego, które wynosi teraz 20 tysięcy złotych z mocą od 1 listopada oraz nowe wysokości swoich diet

– Jesteśmy zobowiązani do ustalenia wynagrodzenia starosty, ponieważ zmiana ustawy wprowadza minimalną kwotę, czyli nie może być mniej, a to jest dużo, dużo wyższe, niż w tej chwili zarabia starosta – wyjaśnia Anna Smużewska, przewodnicząca Rady Powiatu w Lipnie. – Kilka

lat temu wynagrodzenia były nie tylko wstrzymane, ale i obniżone. Trwało to wiele lat, a i wskaźnik inflacyjny, i minimalne, i średnie wynagrodzenia wzrastały. Na tę chwilę więc wynagrodzenie jest niezgodne z ustawą zmieniającą, jesteśmy zobowiązani do ustalenia nowej wysokości wynagrodze-

nia.

Rajcy uchwaliłi, że starosta lipnowski zarabiać będzie teraz miesięcznie 20 tysięcy złotych. W skład tej pensji wchodzi wynagrodzenie zasadnicze w kwocie 10 430 złotych, dodatek funkcyjny w kwocie 3 380 złotych, dodatek za wieloletnią pracę w wysokości 20 procent wynagrodzenia zasadniczego, czyli 2 086 złotych, dodatek specjalny wynoszący 30 procent wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, czyli 4 143 złote. Wynagrodzenie ustalone przez rajców jednomyślnie należy się staroście lipnowskiemu od 1 listopada 2021 roku.

Poprzednia zmiana wynagrodzenia wóldarza powiatu obowiązywała od 2018 roku. Zmieniły się także stawki diet rajców powiatowych, co do których wysokości radni byli niemalże jednomyślni, przy jednym głosie wstrzymującym się.

– Obecna propozycja diet odpowiada obowiązującym w 2017 roku, czyli wracamy do 2017 roku jeśli chodzi o stosunek do wielkości minimalnej płacy – wyjaśnia przewodnicząca Rady Powiatu w Lipnie Anna Smużewska. – Cały czas, od 2017 roku obniżaliśmy diety, a rosły minimalne wynagrodzenia. W ustawie nie ma progu minimalnego, ale jest maksymalny, który jest dużo wyższy niż zaproponowany przez nas. Podsumowując, diety odpowiadają procentowo w stosunku do minimalnego wynagrodzenia tym, jakie miała poprzednia rada w 2017 roku.

Wysokość diety ustala się procentowym wskaźnikiem liczonym od minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w danym roku. I tak przewodniczący Rady Powiatu w Lipnie otrzyma dietę w wysokości 110 procent minimalnego wynagrodzenia, wiceprzewodni-

czący Rady Powiatu w Lipnie natomiast 90 procent minimalnego wynagrodzenia. Radni – nieetatowi członkowie zarządu powiatu lipnowskiego otrzymają 104 procent minimalnego wynagrodzenia, przewodniczący komisji stałych – 85 procent minimalnego wynagrodzenia, wiceprzewodniczący komisji stałych – 72 procent, pozostali radni powiatowi po 62 procent minimalnego wynagrodzenia.

Dieta przysługuje radnemu tylko z jednego tytułu, a nie przysługuje staroście i wicestaroście powiatu lipnowskiego jako członkom zarządu powiatu pełniącym te funkcje odpłatnie. Rajcy otrzymują diety miesięcznie za każdy miesiąc z dołu. Za każdą nieobecność na sesji, posiedzeniu komisji i posiedzeniu zarządu powiatu potrąca się 15 procent ustalonej diety.

Lidia Jagielska,
fot. archiwum

Tłuchowo

Radni ustalili podatki

30 listopada 2021 roku odbyła się XXVII sesja Rady Gminy Tłuchowo, podczas której podjęte zostały uchwały dotyczące wysokości podatków i opłat lokalnych w 2022 roku.

Radni zdecydowali, że za metr kwadratowy powierzchni użytkowej budynku mieszkalnego w przyszłym roku trzeba będzie zapłacić 0,51 zł, od budynków pozostałych, w tym przeznaczonych na prowadzenie odpłatnej, statutowej działalności pożytku publicznego ich właściciele zapłacą 4,65 zł. Od budynku przeznaczonego na prowadzenie działalności gospodarczej trzeba będzie zapłacić w przyszłym roku 17,04 zł, jeśli działalność gospodarcza jest związana z obrotem kwalifikowanym materiałem siewnym to podatek z metra nieruchomości

ści wyniesie 8,95 zł, a jeśli obiekt jest przeznaczony na cele lecniczne 4,13 zł.

Za metr kwadratowy gruntu związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej stawka w 2022 roku wyniesie 0,70 zł, pozostałe grunty opodatkowane będą kwotą 0,22 zł, a pod wodami powierzchniowymi 5,17 zł za hektar. Średnią cenę skupu żyta ogłoszoną komunikatem prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z 20 października 2021 r. w wysokości 61,48 zł za 1 dt obniżono do kwoty 44,00 zł. W 2022 roku w gminie Tłuchowo podatki od

środków transportowych pozostaną na poziomie stawek obecnych obowiązujących.

– Ponadto radni uchwaliłi stawkę za odbiór odpadów komunalnych. Dla odpadów zbieranych w sposób selektywny stawka opłaty wynosić będzie w zabudowie jednorodzinnej – 21,00 zł miesięcznie od każdej osoby zamieszkującej nieruchomość. Jeżeli bioodpady będą kompostowane w przydomowym kompostowniku, stawka zostaje obniżona o 5 zł. W zabudowie wielorodzinnej stawka wynosi 16,00 zł miesięcznie od każdej osoby – podaje Urząd Gminy Tłuchowo.

W przypadku niewypełniania przez właściciela nieruchomości obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny ustalono stawkę opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 42,00 zł od każdej osoby zamieszkującej daną nieruchomość.

– W związku z bardzo trudną sytuacją epidemiczną tegoroczne zebrania sołeckie, na których omawiane miały być między innymi zadania i projekty przewidziane do realizacji w 2022 roku, nie odbędą się – dodają gminni urzędnicy.

(ak), fot. ilustracyjne

Lipno

Odchodzą, bo...

dokończenie ze str. 1

Na braki kadrowe w kadrze instruktorskiej zwróciła uwagę komisja rewizyjna rady miejskiej, która wnikliwie kontrolowała funkcjonowanie domu kultury. Każdy z nas wie, że osoba trenera, instruktora, nauczyciela przyciąga w przypadku zajęć dodatkowych, artystycznych. I dlatego warto na dobrych instruktorów stawiać.

– Pandemia znacząco porządziła działania Miejskiego Centrum Kulturalnego w Lipnie, ograniczając je do działań zdalnych, opierających się głównie na działalności Dyskusyjnego Klubu Filmowego i Kino Szkoła, a także na remontach sal – informuje przewodniczący komisji rewizyjnej Rady Miejskiej w Lipnie Miłosz Makowski. – Na tak duże miasto i takie duże potrzeby kulturalne niepokojąca wydaje się być tak niewielka liczba instruktorów merytorycznych z wykształceniem pedagogicznym, uprawniającym do pracy z dziećmi i młodzieżą. Dyrektor zauważa potrzebę zatrudnienia pracowników, ale na razie nie otrzymał na to zgody. MCK dobrze funkcjonuje, tylko widzimy braki w kadrach. Instruktorów jest coraz mniej, nie ma co zwać na pandemię. MCK działa bardzo prężnie i trzeba teraz MCK wesprzeć. Apeluję do młodych ludzi, którzy gdzieś się zawieruszyli, żeby powstawały zespoły. Chodzi nam o to, żeby skupić się na lokal-

nych artystach, bo wtedy na takie imprezy przyjdzie więcej osób.

Jest szansa na poprawę, bo potrzebę wsparcia lipnowskiej kultury zauważyli także samorządowcy, po wysłuchaniu wniosków pokontrolnych i obszernych wyjaśnieniach szefa MCK.

– Powinniśmy jako radni spotkać się z dyrektorami, bo tematy są istotne, ale niekoniecznie trzeba kogoś napiętnować, a pomagać, wspierać, bo wielokrotnie dyrektorzy są zostawieni sami, ciężko znaleźć się w sytuacji covidowej – deklaruje Grzegorz Koszczka, przewodniczący rady miejskiej. – Wspólnie może uda się nam osiągnąć odpowiedni kierunek, a mieszkańcom będzie żyło się lepiej.

W interesie rządzących miastem jest znalezienie klucza do rozwoju klimatu kulturalnego w Lipnie, bo tylko wtedy miasto będzie dobrze prezentowało się i stanowiło dobre miejsce do życia dla ludzi w każdym wieku. Bez oferty kulturalnej życie nie ma barw, a przecież nie o to chodzi. Trzeba więc szukać dróg dojścia do kulturalnej integracji Lipna, by nie skłaniać mieszkańców do poszukiwania oferty w innych miastach. Do rozwoju artystycznego człowieka oprócz talentu i pracy potrzebny jest mistrz z pasją i wiedzą oraz umiejętnościami.

Do tematu będziemy wracać.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Będzie cieplej w „dwójce”

LIPNO ➤ Ruszyła termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej nr 2 w Lipnie. Ocieplone są ściany zewnętrzne, zamontowane będą nowe rynny i rury spustowe, wykonane zostaną nowe obróbki blacharskie dachu oraz docieplona połać dachu i wymienione ogrzewanie. Inwestycja jest dofinansowana ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych kwotą ponad 2 milionów złotych

Termomodernizacja budynku szkoły nr 2 możliwa jest dzięki uzyskaniu przez ratusz dofinansowania w kwocie ponad 2 milionów złotych z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Czeka i dobre wieści przywiozła do Lipna w maju ówczesna wiceminister Iwona Michałek, dzisiaj po rozstrzygnięciu przetargu firma Tym-Bud wykonuje już działania.

– Udało mi się bardzo dobrze współpracować z burmistrzem Lipna i ta współpraca przynosi dobre efekty – podkreślała podczas wizyty w Lipnie Iwona Michałek, ówczesna sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii. – Od jakiegoś czasu wspólnie z panem burmistrzem i radą miasta zabiegaliśmy o to, aby inwestycje miejskie zostały dofinansowane z Funduszu Inwestycji Lokalnych. I tak się stało. Bardzo się z tego cieszę. Dla województwa kujawsko-

pomorskiego ze wszystkich trzech edycji programu zostało przekazane 605 milionów złotych. Cieszę się, że w ostatniej edycji Lipno zostało uwzględnione i to kwotą 4,890 mln złotych. Udało się panu burmistrzowi, radzie miasta i wszystkim pracownikom dobrze przekonać komisję, a tak się składa, że brałam udział w pracach nad wszystkimi wnioskami i znakomicie napisane wnioski zostały zaakceptowane, i decyzja o finansowaniu została podjęta. W Lipnie będą finansowane trzy inwestycje: 2,040 mln złotych zostanie wydatkowane na termomodernizację Szkoły Podstawowej nr 2 w Lipnie, 2 miliony złotych na rozbudowę budynku Szkoły Podstawowej nr 3 i trzecia, nie ukrywam, że bardzo mi na tym zależało, ponieważ zajmowałam się i zajmuję się nadal osobami starszymi, seniorami, a miejsca dla osób chorych, niepełnosprawnych są mi

szczególnie bliskie, i właśnie 850 tysięcy złotych zostało przeznaczone na budowę domu spokojnej starości w Lipnie. To duża sprawa dla miasta. To będzie bardzo ważny krok do polepszenia bazy szkolnej i do poprawienia warunków życia dla seniorów.

Pieniądze dla Lipna pochodzą z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Wsparcie jest bezzwrotne i pochodzi z funduszu przeciwdziałania covid-19, a trafia do gmin, miast i powiatów w całej Polsce z przeznaczeniem na inwestycje bliskie ludziom. W sumie Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych wypłacił już jednostkom samorządu terytorialnego w całym kraju ponad 13 miliardów złotych.

Województwo kujawsko-pomorskie otrzymało łącznie z tej samorządowej tarczy 605 milionów złotych w trzech naborach (527 mln złotych w pierwszym naborze, 330 mln złotych w drugim i teraz 78 mln złotych). Pieniądze przyznawane są na budowę sal gimnastycznych, przedszkoli, świetlic, remiz, mieszkań socjalnych, ale też na remonty szpitali, dróg czy kanalizacji.

– Dziękuję serdecznie pani wiceminister, bo to właśnie pani wiceminister Iwona Michałek była jedną z tych osób, które do mnie zadzwoniły z pytaniem jakie zadania wskazałbym do dofinansowania na pierwszym miejscu – mówił Paweł Banasik, burmistrz Lipna. – Wskazaliśmy właśnie te trzy inwestycje. Największa z nich to termomodernizacja szkoły nr 2. Zadanie to będzie polegało na

termomodernizacji całej szkoły, będzie to wymiana infrastruktury ciepłowniczej, elektrycznej, założenie nowego pokrycia dachowego z fotowoltaiką. Kolejnym zadaniem stanowiącym dla nas bardzo duże wyzwanie jest sala gimnastyczna przy szkole nr 3. Jest to największa szkoła, a nie posiada infrastruktury sportowej poza boiskiem. Chcemy, żeby ta sala powstała. Kwota 850 tysięcy złotych wesprze nasze flagowe zobowiązanie, które będziemy realizować wkrótce. Mamy już pozwolenie na budowę domu spokojnej starości, mamy projekt tego zadania. Kwota 850 tysięcy złotych jest i duża, i mała, bo zadanie jest ogromne, ale będziemy czynić starania o kolejne środki, żeby to zadanie sfinalizować. W kampanii wyborczej, kiedy to dom spokojnej starości był moim postulatem wyborczym, wspierał mnie pan minister Gowin. Pani Iwona Michałek i pan Zbigniew Girzyński to są ci posłowie z naszego regionu, którzy angażują się i wspierają nas w każdym większym zadaniu, które chcemy realizować. I za to bardzo państwu posłom dziękuję.

Lipno łącznie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych otrzymało 5,390 mln złotych, a w obecnym rozdaniu 4,890 mln złotych. Termomodernizację z gruntownym remontem budynku szkoły nr 2 wesprze 2,040 mln złotych, rozbudowę budynku szkoły nr 3 o halę sportową z zapleczem 2 mln złotych i na rozpoczęcie budowy domu spokojnej starości dla 99 pensjonariuszy – 850 tysięcy zło-

tych.

– Szkoła nr 3 jest największą szkołą, ale szkoła nr 2 jest szkołą najstarszą w Lipnie – zastrzega Małgorzata Arent, dyrektor Szkoły Podstawowej nr 2 w Lipnie. – My trzy lata temu obchodziliśmy jubileusz 80-lecia placówki, która mieści się w budynku powstałym w 1938 roku. W związku z tym budynek wymaga modernizacji szczegółowej. Wymiana instalacji grzewczej, która jest zamontowana od samego początku, będzie dla nas ogromnym wyzwaniem i szansą na polepszenie warunków dla całej społeczności szkolnej.

Prace trwają w najlepsze, efekty będą odczuwalne wkrótce. Przygotowany jest też teren pod budowę nowej hali sportowej przy szkole nr 3. Ekipa wyburzyła już stary budynek gospodarczy, usunięty został gruz, wycięte drzewa. 18 listopada w lipnowskim ratuszu burmistrz Paweł Banasik podpisał umowę na realizację projektu pod nazwą „Rozbudowa budynku Szkoły Podstawowej nr 3 o budynek hali sportowej”. Wykonawcą tego zadania jest firma Budex z Lipna. Budynek „trójki” zostanie rozbudowany o nową halę sportową, całość będzie połączona ze szkołą łącznikiem. Hala zaprojektowana jest jako niezależna funkcjonalnie od budynku szkoły, ale jednocześnie umożliwiająca połączenie ze szkołą. Ta inwestycja otrzymała także dofinansowanie z programu „Sportowa Polska 2021” w kwocie ponad 2,1 mln złotych.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Powiat

Uważajmy, by nikt nie zamarzł

Pierwszy śnieg już za nami. TemperatURY w nocy przynoszą pierwsze przymrozki. Już w listopadzie bieżącego roku zgony siedmiu osób spowodowane były wychłodzeniem organizmu. Reagujmy. Nasza interwencja może powstrzymać „lodową śmierć”.

Mamy początek zimy. Za nami pierwszy śnieg. Mimo jej początku i tego, że temperatury nie spadły jeszcze dużo poniżej zera, to z powodu wychłodzenia zmarło w kraju już 7 osób. Zagrożone bezdomnością osoby są szczególnie narażone na te niekorzystne dla organizmu warunki, dlatego policjanci, jak co roku prowadzą działania prewencyjne. Funkcjonariusze sprawdzają potencjalne miejsca przebywania tych osób. Zaglądają do pustostanów, niezamykanych piwnic, czy

na tereny ogródków działkowych. Są jednak inne miejsca, o których mogą wiedzieć mieszkańcy powiatu.

– Reagujmy! Pamiętajmy, że wystarczy niewiele czasu, aby doszło do wyziębienia organizmu lub zamarznięcia. Alkohol w tych warunkach nie działa rozgrzewająco. Rozszerza naczynia krwionośne, przyspieszając wymianę ciepła organizmu z temperaturą otoczenia, co w konsekwencji skutkuje ekspresowym wychłodzeniem. Zwracajmy uwagę na osoby, które prze-

bijają w miejscach publicznych w stanie upojenia alkoholowego. To także może się dla nich skończyć tragicznie – podaje KPP Lipno.

Na stronie KPP Lipno dostępny jest wykaz schronisk, jadłodajni i noclegowni na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Apelujemy o zgłaszanie niepokojących przypadków do WCPR pod nr 112 lub dyżurnemu lipnowskiej policji na numer 47 75 382 00.

(ak), fot. KPP Lipno

Szczęśliwe słowa na 30-lecie

POWIAT/LIPNO ▶ 3 grudnia w sali kameralnej Miejskiego Centrum Kulturalnego w Lipnie odbyła się promocja najnowszej publikacji Dariusza Chrobaka zatytułowanej „Słowa szczęśliwie wybrane”

Więcej zdjęć na naszej stronie:
LIPNO-CLI.PL

W piątkowy wieczór w lipnowskim domu kultury rozbrzmiały strofy pięknych wierszy, bo szczęśliwych, autorstwa Dariusza Chrobaka i w jego interpretacji oraz takty muzyki w wykonaniu poety i mistrza akordeonu Jana Manewicza. Było urzekająco, bo i okazja była wyjątkowa.

– Minęło 30 lat od mojego de-

biutu literackiego, jeszcze więcej od debiutu drukiem czy pierwszego spotkania autorskiego na studiach przy XVI Maju Poetyckim w Toruniu – mówi Dariusz Chrobak. – Tego wyboru „Słowa szczęśliwie wybrane”, głównie z publikowanych już wcześniej moich wierszy, dokonała Beata Poczwardowska. Słowa szczęśliwie

od Beata – szczęśliwa, bo szczęśliwie wybrane mogą między innymi przywrócić mój rzeczywisty zachwiany wizerunek poety emocjonalnego, piszącego białe, emocjonalne wiersze. I za to Beacie dziękuję. W tomiku znajdują się ilustracje autorstwa wszystkich moich przyjaciół artystów: Moniki, Doroty i Jacka, którzy mi

użyzyli swego ołówka i pędzla do poprzednich tomików.

Dariusz Chrobak od 30 lat jest związany z Lipnowską Grupą Literacką i to właśnie w ramach comiesięcznych spotkań z niego grona literatów zrzeszonego przy Miejskiej Bibliotece Publicznej w Lipnie i działającego pod opiekuńczymi skrzydłami Iwony Kowalskiej i Doroty Trojanowskiej światło dzienne ujrzała najnowsza pozycja poety, trafiając do rąk czytelników.

– Dariusz Chrobak to poeta nietuzinkowy – podkreśla w swoim słowie Beata Poczwardowska. – Głównie znany jest ze swoich tzw. chrobakowych wierszy, czyli tych lingwistycznych, w których bawi się słowami, sylabami i głoskami, wierszami wielokrotnie słowotwórczymi. Lingwistyczne wiersze Darka pełne są błyskotliwej inteligencji, ukazują wnikliwego obserwatora i myśliciela. Wybrałam wiersze z drżeniem serca, postanowiłam z wierszy Darka

stworzyć opowieść o poecie. Pomysł tej książki poetyckiej powstał dwa lata temu podczas rozmowy Darka ze mną i mojej z nim. Tytuł nadał sam autor. „Słowa szczęśliwie wybrane” były wybierane z radością i wielką uważnością, z zapamiętaniem.

Dariusz Chrobak ma na swoim koncie liczne nagrody i wyróżnienia w konkursach literackich regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych. Sam przyznaje, że nie mniej cenne dla niego od nagród są spotkania z ludźmi, poetami, działaczami kultury, czytelnikami. Wydał między innymi „Nanizanie słów”, „Strofowanie słów”, „Toki słów”, „Po-toki słów” czy „Kwiatosłów polski”. Poeta bawi się słowem, szuka jego nowych znaczeń i nietypowych odniesień, rozbija słowa na sekwencje, bo jest poetą od słowa, lingwistycznym.

Warto sięgnąć po najnowszą pozycję Dariusza Chrobaka i poznać „Słowa szczęśliwie wybrane”.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

MATERIAŁ INFORMACYJNY

PROSZĘ ZASZCZEP SIĘ

I WSPÓLNIE ZATRZYMAJMY KOLEJNĄ FAŁĘ

**ŻYJ
NORMALNIE**
#SZCZEPIMYSIĘ

Apogeum czwartej fali

POWIAT/KRAJ 13 grudnia ruszy szczepienie dzieci od 5. roku życia. Trwa podawanie dawki przypominającej po pół roku od otrzymania zastrzyku, a do 17 grudnia obowiązywać będą obostrzenia covidowe

– Jesteśmy w apogeum czwartej fali zakażeń koronawirusem i teraz albo pandemia wyhamuje i utrzyma się na stabilnym poziomie, albo liczba zakażeń będzie spadała – mówi Adam Niedzielski, minister zdrowia. – Niestety w ostatnich dniach pojawił się nowy element, czyli mutacja wirusa, którą WHO nazwała omikronem i uznała za ryzykowną.

W Polsce jeszcze (dane na 5 grudnia) nie ma wariantu omikron, ale liczba osób zakażających się koronawirusem lawinowo rośnie. W kraju codziennie odnotowuje się średnio 23 tysiące zakażeń, umiera nawet po 500 osób dziennie. Dotychczas zachorowało na covid już 3,7 mln osób, zmarło prawie 86 tysięcy ludzi. W województwie kujawsko-pomorskim codziennie przybywa ponad tysiąc nowych zakażeń, a od początku epidemii zachorowało już ponad 216 tysięcy mieszkańców i zmarło prawie 5 tysięcy osób. Nie jest dobrze także w regionie lipnowskim, gdzie codziennie przybywa po 20-60 osób zakażonych. Dotychczas w powiecie lipnowskim covidem zakażono się 5800 osób, zmarło 115.

– Mamy sytuację alertową

– wyjaśnia prof. Grzegorz Juszczak, szef Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego. – Wariant omikron zawiera blisko 30 mutacji, co jest sytuacją nietypową, bo dotychczasowe warianty wirusa zawierały tylko po kilka mutacji zmian, które prowadzą do zmian białka kolca. Taka duża modyfikacja może wiązać się z potencjalnym dużym ryzykiem zakaźności, a także omijaniem naszych przeciwciał wytworzonych albo przez nasze wcześniejsze zakażenie, albo w wyniku szczepień. Na razie są to tylko hipotezy, które są badane. Czekamy na wyniki. Podstawowym wskazaniem jest szczepienie, bo w ten sposób będziemy lepiej przygotowani na ewentualną dominację nowej mutacji.

Jedynym sposobem na walkę z koronawirusem jest szczepienie się. Wystarczy zadzwonić pod numer 989 i umówić się w dowolnie wybranym punkcie szczepień. W Polsce w pełni zaszczepionych jest obecnie niewiele ponad 20 milionów osób, w naszym województwie jest to 966 tysięcy mieszkańców. Szczepienia obejmują osoby od 12. roku życia, a już od 13 grudnia szczepione będą dzieci od 5. roku

życia. Osoby, które przyjęły pełne szczepienie pół roku temu, a osoby w wieku 50 lat i więcej – pięć miesięcy temu, mogą już zaszczepić się dawką przypominającą. W kraju dotychczas dawkę przypominającą przyjęło 3,4 mln osób.

W kraju najlepiej zaszczepione jest Ustronie Morskie – 71,7 %, potem Wronki – 71,4 %, Podkowa Leśna – 70,9 %. W kujawsko-pomorskim najwięcej osób zaszczepiło się w Radziejowie – 65,4 %, w Osielesku – 60,7 %, w Ciechocinku – 60 %. W naszym powiecie najlepiej nie jest, jeśli chodzi o szczepienia.

Najwięcej mieszkańców zaszczepiło się w Lipnie, bo 53,8 %. Drugie miejsce zajmuje Chrostkowo z 53 % zaszczepionych w pełni, trzecie miejsce Bobrowniki z 47 %. Dalej jest Kikół – 46,9 %, Dobrzyń nad Wisłą – 46,8 %, Skępe – 45,3 %, Wielgie – 44,8 %, Tuchowo – 43,5 % i na końcu gmina Lipno – 42,8 %.

– Wprowadzamy pakiet obostrzeń alertowych w związku z obecną sytuacją – informuje minister Adam Niedzielski. – Pierwszy jest to uszczelnienie granic i zakaz lotów do siedmiu krajów szczególnego ryzyka. Osoby, które będą wracały z tych krajów, będą miały wydłużoną do 14 dni kwarantannę (nie dotyczy to osób w pełni zaszczepionych – red.). Zmieniają się zasady dla osób podróżujących do strefy non Schengen. Celem tego jest próba spowolnienia transmisji wirusa przez granice. Pakiet alertowy zawiera także ograniczenia krajowe. Rozprzestrzenianie się wirusa trwa 2-4 miesiące. Chodzi nam o to, aby kolejna fala związana z wirusem omikron startowała nie z poziomu jaki mamy obecnie, czyli średnio dziennie 23 tysiące zakażeń, tylko z wyraźnie niższego poziomu. Dlatego wprowadzamy ograniczenia.

Od 1 do 17 grudnia w Polsce obiekty typu kina, kościoły, obiekty kultury, gastronomii, hotele, teatry, opery, domy i ośrodki kultury, obiekty sportowe z basenami włącznie, mogą być wypełnione tylko do 50 procent miejsc. W limicie połowy obłożenia danej sali nie są uwzględniane osoby zaszczepione.

W zgromadzeniach i uroczystościach (wesela, komunie, chrzciny, dyskoteki) może uczestniczyć najwyżej 100 osób. W wydarzeniach sportowych organizowanych poza obiektami może uczestniczyć do 250 osób.

– Do tej pory w takich obiektach jak siłownie, kluby fitness, muzea, hazard, czyli tam, gdzie mieliśmy liczone obłożenie na metry kwadratowe powierzchni, obowiązuje limit 1 osoby na 15 metrów kwadratowych – uściśla Adam Niedzielski. – Jeśli sytuacja ulegnie pogorszeniu, zmiany mogą być wprowadzane z dnia na dzień. Na razie wprowadzone obostrzenia obowiązywać będą do 17 grudnia. Musimy bowiem zmienić to podejście, które do tej pory prezentowaliśmy.

Główny Inspektor Sanitarny wydał rekomendacje związane z ograniczeniami w podróżowaniu do wyznaczonych krajów. Od 15 listopada weryfikowane są przez sanepid karty lokalizacyjne podróżowania z krajów z listy alertowej.

– Do inspektorów wojewódzkich i powiatowych zostało skierowane polecenie, aby we wszystkich przypadkach, gdzie mamy podejrzenie podróżowania z krajów, w których nowa mutacja mogła wystąpić, przeprowadzać szczegółowy wywiad epidemiologiczny, wszystkie próbki wysyłane do badań poddawać sekwencjonowaniu tak, abyśmy mogli precyzyjnie określić, z jaką mutacją mamy do

czynienia – wyjaśnia Krzysztof Sączka, główny inspektor sanitarny. – Jeśli okaże się, że jest to mutacja alertowa, wtedy kwarantanna będzie wydłużona do 14 dni, izolacja będzie także 14-dniowa. Do inspektora sanitarnego będzie należała decyzja o wydłużeniu kwarantanny do 21 dni.

Inspektorzy sanitarni zobowiązani zostali do kontroli podmiotów, spotkań, imprez. Można spodziewać się więc wzmożonych kontroli ze strony inspektorów sanepidu i policjantów odnośnie limitów osób, powierzchni, noszenia maseczek, dezynfekcji.

– To organizatorzy spotkań, imprez są odpowiedzialni za to, aby udowodnić, że są przestrzegane limity – zastrzega inspektor Krzysztof Sączka. – To po stronie organizatora jest wydanie regulaminu funkcjonowania obiektu i udostępnianie w taki sposób, by limity były przestrzegane. Inspekcja sanitarna będzie sprawdzać, czy np. w sklepie nie przebywa więcej osób niż to wynika z limitów powierzchniowych. Te działania prowadzimy z policją. Apeluję o szczepienie się, bo to jest jedyne znane antidotum, buduje naszą odporność i zabezpiecza nas przed ewentualnymi niebezpiecznymi konsekwencjami zakażenia.

Apelujemy o szczepienie. Preparaty są darmowe, rejestracja bezpłatna pod numerem 989, a akcja obejmuje wszystkie osoby od ukończenia 5. roku życia. Dla najmłodszych, czyli grupy dzieci w wieku 5-12 lat przygotowane są specjalne preparaty w stosownej dawce, które dotrą do Polski na przełomie obecnego i przyszłego tygodnia. Wszystko wskazuje na to, że od początku przyszłego tygodnia ruszy szczepienie 5-latków.

Do tematu wrócimy.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

REKLAMA

Gram MARKET

Zapraszamy do nowo otwartego sklepu w Wielgiem i Dobrzyniu nad Wisłą.

Wielgie, Starowiejska 87 **Dobrzyń nad Wisłą, Stodólna 16**

3⁹⁹ za kilogram

Cytryny

Oferta obowiązuje w dniach 08-14.12.2021

Strategia starzejącego się miasta

LIPNO ➤ Radni jednogłośnie uchwalili tryb i zasady opracowania projektu strategii rozwoju Lipna na lata 2021-2027. Teraz trwają konsultacje społeczne z mieszkańcami. Uwagi do projektu strategii można zgłaszać anonimowo do 10 stycznia

– Obecnie funkcjonujący dokument strategiczny stał się nieaktualny poprzez zmiany prawa, ale również przez zmienioną sytuację gospodarczą, społeczną i przestrzenną miasta Lipna – mówi Robert Kapuściński, inżynier miasta. – Są nowe problemy, które trzeba podkreślić, oczekiwania mieszkańców. Nowa strategia będzie wiązać planowanie społeczno-gospodarcze z przestrzennym i będzie stanowiła również pomoc w pozyskiwaniu wsparcia z funduszy zewnętrznych oraz korzystania z nowych instrumentów polityki regionalnej, w szczególności w ramach nowej perspektywy budżetowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027, będzie wspierała trwały i zrównoważony rozwój gminy. Strategię mamy napisaną, do końca lutego powinniśmy podjąć uchwałę w sprawie strategii rozwoju miasta Lipna na lata 2021-2027. Tak jak poprzednio będą również ogłaszane konsultacje w sprawie tego dokumentu.

Projekt strategii rozwoju Lipna na lata 2021-2027 dostępny jest na stronie internetowej ratusza www.umlipno.pl. Warto się z nim zapoznać, bo od 1 grudnia do 10 stycznia jest czas na wnoszenie swoich

uwag.

– Dokument ten stanie się wyznacznikiem naszego samorządu na najbliższe kilka lat i zostanie przedłożony radzie miejskiej do przyjęcia w formie uchwały – wyjaśniają urzędnicy magistratu. – Chcąc, by strategia w pełni odpowiadała oczekiwaniom i aspiracjom mieszkańców naszego miasta oraz przedsiębiorców w nim działających, w projekcie zostały zawarte między innymi uwagi, sugestie przesłane wcześniej przez mieszkańców. W związku z dalszymi konsultacjami zwracamy się do mieszkańców z prośbą o zapoznanie się z treścią projektu strategii. Uwagi zgłaszane za pomocą formularza (dostępnego na stronie www.umlipno.pl) pozwolą wprowadzić do projektu dokumentu ewentualne uzupełnienia i poprawki. Licząc na współpracę, zapewniamy jednocześnie, że formularz jest anonimowy.

Wypełnione ankiety należy przesyłać elektronicznie na adres sekretariat@umlipno.pl, wpisując w temat wiadomości „Projekt strategii – uwagi”.

– Formularz dostępny jest do wypełnienia od 1 grudnia 2021 roku do 10 stycznia 2022 roku – informu-

ją urzędnicy UM w Lipnie. – Zapraszamy do aktywnego uczestnictwa, ponieważ każda opinia i sugestia jest dla nas ważna.

Urząd miejski przystąpił do opracowania strategii rozwoju Lipna do 2027 roku w trosce o zaspokojenie potrzeb mieszkańców i rozwój infrastruktury technicznej i społecznej. Dokument ten pozwoli na skuteczne wykorzystanie potencjału rozwojowego miasta i wzmocnienie jego atrakcyjności zarówno wewnętrznej jak i zewnętrznej, stawiącej w centrum mieszkańców i ich potrzeby. Strategia będzie także niezbędna w procesie pozyskiwania środków zewnętrznych, zarówno krajowych jak i z Unii Europejskiej. Plan na lata 2021-2027 stanowi kontynuację działań rozwojowych przyjętych w poprzednich dokumentach strategicznych, uzupełnionych i zmodyfikowanych o trendy rozwojowe i zmiany w mieście, sąsiednich gminach i kraju.

Z projektu strategii dowiadujemy się o problemach demograficznych miasta, bezrobociu, przedsiębiorczości, etc. Demografia jest kluczowym wyznacznikiem. Zarówno przyrost naturalny jak i migracje lipnowian mają niestety wartości ujemne. Lipno obecnie liczy 13 331 osób zameldowanych na pobyt stały. W 2019 roku było 13 489 osób, w 2018 roku 13 644. Widać więc wyraźnie, że liczba mieszkańców z roku na rok sukcesywnie spada.

W 2020 roku urodziło się 120 osób, zmarło 208. W 2019 roku urodziło się 114, zmarło 160. W 2018 roku urodziło się 111 osób, zmarło 169.

Głównymi powodami tej sytuacji jest malejąca liczba uro-

dzeń oraz migracja mieszkańców, w szczególności osób młodych, które po zdobyciu wykształcenia nie wracają do rodzinnego miasta. Ruchliwość przestrzenna ludności, która wpływa na poziom przyrostu naturalnego, wynika w głównej mierze z kondycji ekonomicznej mieszkańców miasta i możliwości zapewnienia godnych warunków życia: praca, mieszkanie, dostęp do usług. Konsekwencją tego jest niestety starzenie się lokalnej społeczności. W Lipnie największą liczebnie grupę stanowią osoby w wieku produkcyjnym – 8 172 (4337 mężczyzn i 3835 kobiet). Kolejną grupę stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym – 2754 (777 mężczyzn i 1977 kobiet). Najmniejszą liczbę stanowią dzieci i młodzież: 2405 (1265 chłopców i 1140 dziewczynek).

Malejąca liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, spadek przyrostu naturalnego, ujemne saldo migracji oraz wzrost liczby seniorów negatywnie rzutują na sytuację demograficzną na terenie Lipna. Proces starzenia się społeczeństwa będzie się wiązał z koniecznością zaspokajania potrzeb tej grupy społeczeństwa w zakresie opieki socjalnej, zdrowotnej, społecznej.

W Lipnie zauważany jest także niski standard mieszkań wynikający z sytuacji materialnej mieszkańców, którzy nie mogą sobie pozwolić na przeprowadzenie remontu czy wykupienie lokalu na własność. Zasób mieszkaniowy miasta to 357 lokali mieszkalnych.

Sieć wodociągowa to w mieście 35,9 km i 2302 podłączenia do budynków mieszkalnych. Sieć kanalizacji sanitarnej to 32 kilome-

try obejmująca około 96 procent mieszkańców miasta i firm.

W Lipnie przybywa firm w branży telekomunikacyjnej, poligraficznej, elektronicznej i handlowej. Są zakłady przetwórstwa rolniczego, budowlane. Z rejestru Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej na 15 lutego 2021 roku wynika, że w Lipnie funkcjonuje 1029 podmiotów gospodarczych.

Edukację świadczą trzy szkoły podstawowe i dwa przedszkola miejskie oraz cztery przedszkola niepubliczne. Na łączną liczbę 720 miejsc w przedszkolach uczęszcza do nich 652 dzieci. Jest więc więcej miejsc w przedszkolach, niż chętnych.

Problemem wciąż jest bezrobocie, nieco malejące latem i wiosną z uwagi na prace sezonowe w przetwórstwie owocowo-warzywnym, rolnictwie i budownictwie. W 2020 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lipnie zarejestrowanych było 654 lipnowian.

Warto w ankiecie do strategii zawrzeć swoje pomysły na poprawę życia w Lipnie, wskazać największe bolączki, potrzeby społeczności. Najważniejsze jest przecież dobro mieszkańców, bo jeśli tego nie będzie, kolejni lipnowianie będą opuszczać miasto.

Wizja miasta w strategii do 2027 roku brzmi bowiem „Lipno to miasto otwarte na mieszkańców, przedsiębiorców i inwestorów. Obszar bezpieczny i przyjazny, sprzyjający aktywności społecznej i lokalnej.”

Zachęcamy do wypełniania ankiet i współtworzenia strategii rozwoju Lipna. Do tematu wrócimy.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Gmina Bobrowniki

Samorządowcy w roli świętych

6 grudnia był dobrą okazją, aby samorządowcy z wójtem gminy na czele opuścili swoje gabinety i wcielili się w role obdarowujących prezentami dzieci oraz seniorów z placówek z terenu gminy.

Wzorem lat poprzednich w mikołajki wójt gminy Bobrowniki Jarosław Jacek Poliwko,

przewodniczący rady gminy Jarosław Bojarski wraz z kierownikiem Gminnego Zespołu Oświa-

ty Beatą Domagalską odwiedzili Przedszkole Samorządowe w Bobrownikach, najmłodsze dzieci ze Szkoły Podstawowej im. Karola Wojtyły w Bobrownikach, Klub Dzieciątka „Bobrowiaczek”, „Małe Przedszkole” w Rachcinie oraz Dzienny Dom Pobytu „Senior+” w Rachcinie. Goście wcielili się w rolę św. Mikołaja, rozdając dzieciom oraz seniorom drobne upominki.

(red), fot. UG Bobrowniki

Wystawa... do przeczytania

LIPNO/SKĘPE ▶ W sali kameralnej Miejskiego Centrum Kulturalnego w Lipnie i w Szkole Podstawowej im. Gustawa Zielińskiego w Skępem można oglądać wystawę „Skępe do przeczytania” przygotowaną przez Małe Muzeum w Skępem podczas tegorocznego Wędrownego Uniwersytetu Etnograficznego 2021

Wędrowną wystawę w Lipnie otworzyli twórcy Lipnowskiej Grupy Literackiej w piątek 3 grudnia. Wcześniej już ekspozycje pojawiły się w skępskiej szkole podstawowej. To wszystko jest możliwe dzięki działaniom Wędrownego Uniwersytetu Etnograficznego i owocnej współpracy Fundacji Ari Ari, Stowarzyszenia Historyczno-Poszukiwawczego „Gustaw”, Urzędu Miasta i Gminy w Skępem, Stowarzyszenia Lapidaria – zapomniane cmentarze Pomorza i Kujaw, Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Skępem z Lipnowską Grupą Literacką oraz jej przedstawicielką Bożeną Ciesielską. Działanie jest współfinansowane ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu Narodowego Centrum Kultury Etno-Polska 2021.

Wystawa, którą można oglądać bezpłatnie w domu kultury w Lipnie przy ulicy Piłsudskiego 22, jest pokłosiem muzealnych zajęć plastycznych odbywających się w Skępem i spaceru literackiego poprowadzonego w gminie Skępe przez Bożenę Ciesielską. Regionalistka i po-

lonistka ściśle współpracująca z fundacją Ari Ari i promująca tym sposobem Skępe z jego zabawkami, postaciami, historią, kulturą i miejscami do niedawna zapomnianymi, jak cmentarze ewangelickie w Łąkiem i nie tylko (o czym można było przeczytać w CLI) przeprowadziła uczestników spaceru po ulicach Skępego, Wioski, Józefkowie tak, by wspomnieć ślady wielkich literatów, którzy na pewnym etapie swojego życia związani byli z regionem lub Skępe odwiedzili.

Józefkowo i ulica Rynek to wspomnienie Czesława Miłosza. Noblista z rodziną 7 czerwca 1995 roku uczestniczył w spotkaniu z Krzysztofem Myszkowskim, krytykiem literackim. Informacje o tej niecodziennej wizycie można znaleźć w „Kwartalniku artystycznym”, teraz przypomniła to wydarzenie Bożena Ciesielska.

Wioska to miejsce poświęcone Gustawowi Zielińskiemu, autorowi poematu romantycznego „Kirgiz”. Twórca wywodzący się z Wioski ukończył studia w Warszawie, brał udział w powstaniu listopadowym, po którym został zmuszony do

emigracji. Był znanym w kraju właścicielem dużej biblioteki.

Józef Feliks Zieliński, pseudonim Izeł-Bey z Wioski również brał udział w powstaniu listopadowym. Osiadł we Francji i Hiszpanii, miał dwa zakłady fotograficzne, napisał podręcznik „O dagerotypie” i książkę „Wspomnienia z tułactwa”.

Wioska to nie tylko słynny ród Zielińskich, ale również miejsce zamieszkania poetki, autorki wielu tomików poezji o tematyce regionalnej Zofii Ewy Szczęsnej.

Władysław z Gielniowa kojarzy się z kościołem Zwiastowania Najświętszej Marii Panny i klasztorem ojców bernardynów w Skępem przy ulicy Klasztornej 5. Pracował tu od 1499 roku do 1504 roku, dozorując budowę klasztoru. Przypisuje się Władysławowi z Gielniowa właśnie ułożenie „Godzinek o niepokalanym poczęciu Najświętszej Maryi Panny” lub ich przetłumaczenie z języka łacińskiego.

Jerzy Pietrkiewicz pojawia się również na literackim przystanku: klasztor w Skępem. Na krótkich wmurowana jest tablica z wierszem Pietrkiewi-

cza „Modlitwa do matki boskiej skępskiej na dzień 8 września”. Na jej odsłonięciu obecny był między innymi Jan Twardowski i Wiesław Myśliwski.

Ewa Szelburg-Zarembina to także pisarka związana ze Skępem. W roku 1925 roku przyjechała do Wymysłina z mężem Jerzym Ostrowskim, który został dyrektorem miejscowego Seminarium Nauczycielskiego. To w Wymyśle powstała książka dla dzieci „Najmilszi”. To tu Ewa Szelburg poznała swojego drugiego męża Józefa Zarembę. Spacerowicze literaccy śladów Ewy Szelburg-Zarembiny szukali przy ulicy Wyślińskiej 2, gdzie obecnie znajduje się Zespół Szkół im. Waleriana Łukasińskiego.

Konstanty Puzyna i Janusz Odrowąż-Pieniążek wspomniani są w Szkole Podstawowej im. Gustawa Zielińskiego w Skępem, przy Alei 1 Maja 89. Krytyk teatralny, eseista, poeta, autor tomiku „Kamyki”, prawnuk Gustawa Zielińskiego. Jako dziecko przyjeżdżał do Wioski, do babki Marii Zielińskiej. W 1986 roku przybył do szkoły podstawowej w Skępem na sesję popularnonaukową poświęconą Gustawo-

wi Zielińskiemu.

Henryk Czarnecki wspomniany jest w Skępem na Rynku i ulicach Okopowej oraz Spacerowej. To pisarz, autor scenariusza do serialu „Daleko od szosy” oraz wielu powieści, np. „Profesor na drodze”. Skępe i okolice Czarnecki upamiętnił w książce „Powroty”.

Obecnie w Skępem przy ulicy Klasztornej 20 mieszka poeta, autor ośmiu tomików poezji i zbioru opowiadań zatytułowanego „Klasztor na 20”, przewodniczący Lipnowskiej Grupy Literackiej Sławomir Ciesielski.

Skępe miało szczęście do ludzi literatury i tak jest do dzisiaj. Skępe to także miejsce bogate historycznie, krajobrazowo i przyrodniczo.

W szkole w Skępem oprócz wystawy „Skępe do poczytania” uczniowie mieli okazję obejrzeć także wędrowną ekspozycję „Sześć małych muzeów” uwzględniającą istotne miejsca Lubienia Kujawskiego, Kowala, Łącka koło Pakości, Włocławka, Aleksandrowa Kujawskiego i Skępego.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Lipno

Familijne kino świąteczne

11 grudnia w sali kameralnej Miejskiego Centrum Kulturalnego o godzinie 15.30 rozpocznie się seans filmowy dla dzieci i ich rodziców lub dziadków, po którym odbędą się warsztaty plastyczne.

Organizatorem filmowej soboty dla rodzin jest lipnowski Familijny Klub Filmowy. Tym

razem w dużej sali domu kultury dzieci wspólnie z rodzicami lub dziadkami będą mogły obej-

rzeć film „Świąteczna wyprawa pana Patyka”. Seans rozpocznie się o godzinie 15.30. Zaraz po

filmie rozpoczną się warsztaty plastyczne, podczas których uczestnicy wykonają świąteczne ozdoby w stylu eko.

„Świąteczna wyprawa pana Patyka” pomaga dzieciom zrozumieć, że święta, śnieg i marzenia są ważne, ale najważniejsze jest jednak wsparcie najbliższych. Zbliżają się święta Bożego Narodzenia, lecz śniegu jest wokół jak na lekarstwo. Pan Patyk, ożywiony kijek zachowujący się jak chłopiec, fascynuje

się wyprawę na bieguna Roalda Amudsen i postanawia powtórzyć ten wyczyn. Kilkuletni junior rusza w pościg za swoim przyjacielem z drewna. Razem z ojcem odnajdują go, ale wtedy dopada ich nagła zamieć śnieżna. Czy bohaterowie wrócą cali i zdrowi do domu?

Szczegółowe informacje dostępne są pod numerem telefonu 606 760 242. Liczba miejsc jest ograniczona.

Lidia Jagielska

Ministerstwo Rodziny
i Polityki Społecznej

POLSKI
ŁAD

Polski Ład zapewnia nowy instrument wsparcia dla rodzin z małymi dziećmi

1 stycznia 2022 r. wchodzi w życie Rodzinny Kapitał Opiekuńczy – kolejny element polityki prorodzinnej prowadzonej przez Rząd Premiera Mateusza Morawieckiego. To 12 tys. zł na drugie i każde kolejne dziecko w rodzinie, w wieku od ukończonego 12. do 36. miesiąca życia. Świadczenie będzie wypłacane bez względu na wysokość dochodów rodziny.

Rząd Zjednoczonej Prawicy poświęcił rodzinie wiele uwagi przygotowując w okresie sześciu lat rządów szereg nowatorskich rozwiązań prorodzinnych – w tym m.in. programy Rodzina 500+, Dobry Start, Mama 4+ – co po raz pierwszy w historii w sposób tak spektakularny odmieniło życie wielu polskich rodzin. Tylko w ramach Programu Rodzina 500+ do rodzin trafiło już blisko 170 mld zł. Warto też wspomnieć o ponad dwukrotnym zwiększeniu dostępności miejsc w instytucjach opieki nad dziećmi do lat 3 dzięki rozwojowi Programu Maluch+. Dzisiaj dla najmłodszych dzieci zabezpieczonych jest blisko 211 tys. miejsc „opieki żłobkowej”.

Inwestycja w rodzinę

Inwestowanie w rodziny, a co za tym idzie w kapitał ludzki jest sukcesywnie i stale zwiększane. Planujemy, że budżet Programu Maluch+ wzrośnie 3-krotnie do 1,5 mld zł rocznie. W ramach programu Dobry Start w latach 2018–2021 do rodzin trafiło ponad 5,2 mld zł, w tegorocznej edycji objętych nim było prawie 4,5 mln dzieci. Z Karty Dużej Rodziny korzysta już 1,1 mln rodzin wielodzietnych.

Z jednej strony programy skierowane do rodzin z dziećmi, to odpowiedź na oczekiwania Polaków, dla których rodzina jest najważniejszą wartością; z drugiej – odpowiedź na negatywne trendy demograficzne. Niska dzietność, starzejące się społeczeństwo w konsekwencji może być bowiem przyczyną wielu problemów, w tym nawet zahamowania rozwoju gospodarczego.

– 98% Polaków deklaruje, że chce mieć dzieci. Naszą rolą jest likwidowanie barier, które sprawiają, że te marzenia nie urzeczywistniają się – tworzenie takich warunków, żeby rodzice mieli komfort podejmowania decyzji prokreacyjnych i wychowywania dzieci. Rodzinny Kapitał Opiekuńczy jest właśnie takim instrumentem. Ma zapewnić rodzicom małych dzieci wsparcie w wychowaniu i opiece nad nimi, dać poczucie bezpieczeństwa – mówi minister rodziny i polityki społecznej Marlena Maląg.

Rodzinny Kapitał Opiekuńczy – dla kogo?

Rodzinny Kapitał Opiekuńczy, to 12 tys. zł na drugie i każde kolejne dziecko w rodzinie w wieku od ukończenia 12. do 36. miesiąca życia. Rodzice sami wybiorą sposób wypłacania świadczenia oraz zdecydują, na co przeznaczą pieniądze. Świadczenie może być wypłacane po 1000 zł miesięcznie przez rok lub po 500 zł przez dwa lata.

– Po ukończeniu przez dziecko pierwszego roku życia, kiedy kończy się urlop rodzicielski, a przed możliwością posłania dziecka do przedszkola jest to z punktu widzenia opieki nad dzieckiem najbardziej wymagający dla rodziców czas. Wtedy też często zapadają decyzje o kolejnych dzieciach. Chcemy, żeby rodzice mieli wybór i kom-

fort podejmowania decyzji czy to o powrocie do pracy, czy pozostania w domu na czas opieki nad dzieckiem, a może o kolejnych dzieciach. Mamy pełne zaufanie do polskich rodziców i wiemy, że tak jak w przypadku środków pochodzących z Programu Rodzina 500+, tak i Rodzinny Kapitał Opiekuńczy zostanie wykorzystany w sposób, który rodziny uznają za najbardziej dla nich odpowiedni. My pozostawiamy rodzinom wybór – tłumaczy minister rodziny i polityki społecznej Marlena Maląg.

Co ważne, w procesie przyznawania tego świadczenia nie będzie brane pod uwagę kryterium dochodowe. Oznacza to, że rodzice otrzymają je na wszystkie uprawnione dzieci, niezależnie od wysokości dochodu rodziny. Ponadto środki te nie będą opodatkowane.

– Rodzinny Kapitał Opiekuńczy, to nie tylko kolejna inwestycja w rodzinę, w kapitał ludzki, to również wyraz solidarności społecznej. Bowiem to ile będzie się rodziło Polaków, jest sprawą nas

wszystkich, całej naszej wspólnoty – dotyczy przyszłości Polski. Bez odwrócenia negatywnych trendów demograficznych, bez wzrostu dzietności, bez inwestowania w rodziny zrównoważony rozwój Polski będzie zagrożony. Przy czym inwestowanie w rodziny zawsze wymaga poszanowania jej autonomii i podmiotowości – podkreśla minister Marlena Maląg.

W 2022 r. Rodzinny Kapitał Opiekuńczy obejmie ca. 615 tys. dzieci. To ok. 3 mld zł dodatkowego wsparcia dla polskich rodzin.

Jak złożyć wniosek?

Tak jak w przypadku świadczeń z programów Rodzina 500+ czy Dobry Start, aby uzyskać prawo do Rodzinnego Kapitału Opiekuńczego, konieczne będzie złożenie wniosku. Można to zrobić za pośrednictwem portalu Empatia, PUE ZUS lub poprzez bankowość elektroniczną. Środki będą przekazywane na wskazane przez rodziców konto bankowe, w wybranej wysokości i okresie wypłacania.

Dofinansowanie do pobytu dziecka w żłobku

Rodzice dzieci, które nie zostaną objęte Rodzinnym Kapitałem Opiekuńczym, będą mogli skorzystać z dofinansowania do pobytu dziecka w żłobku, klubie dziecięcym lub u dziennego opiekuna w maksymalnej wysokości 400 zł miesięcznie. Środki te będą przekazywane bezpośrednio instytucji opieki, do której uczęszcza dziecko (nie więcej niż wysokość opłaty ponoszonej przez rodziców). Według szacunków tym świadczeniem zostanie objętych ok. 110 tys. dzieci.

Inwestycja w przyszłość Polski

Rodzinny Kapitał Opiekuńczy to kolejna ważna inwestycja w rodzinę. To także dowód zaufania polskim rodzinom, docenienie ich znaczenia i niezmiennie ważnej roli w społeczeństwie – mówi minister rodziny i polityki społecznej Marlena Maląg.

Rodzinny Kapitał Opiekuńczy

od **1** stycznia 2022 r.

+ 12 000 zł

na 2. i każde kolejne dziecko
od 13. do 36. miesiąca życia

gov.pl/rodzina

Z opłatkiem do niewidomych

POWIAT/LIPNO 1 grudnia w Miejskim Centrum Kulturalnym w Lipnie odbyło się spotkanie wigilijne Polskiego Związku Niewidomych. Patronem medialnym wydarzenia był tygodnik CLI

Ks. Mirosław Korytowski zadbał o duchową stronę spotkania

– To wyjątkowa wigilia, bo odbywająca się w czasie epidemii – mówi Krzysztof Suchocki, prezes lipnowskiego koła PZN. – Jesteśmy zaszczerpieni i z zachowaniem rygorów sanitarnych możemy się spotkać przed świętami, wręczyć prezenty, zasiąść przy wigilijnym stole. Dziękuję patro-

nom naszego spotkania, sponsorom i Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie, ponieważ to dzięki środkom z PFRON-u możemy wspólnie świętować i cieszyć się z nadchodzących świąt Bożego Narodzenia.

Spotkanie wigilijne odbyło się pod patronatem burmistrza

Lipna reprezentowanego przez Jolantę Zielińską i starosty powiatu lipnowskiego reprezentowanego przez Marię Kulig i Annę Smużewską. Organizatorem był Polski Związek Niewidomych przy współpracy Miejskiego Centrum Kulturalnego w Lipnie.

– Dziękuję za zaproszenie mnie na waszą wigilię, do waszej rodziny, i za to, że stawiając dodatkowe naczynie, pomyśleliście o tutejszym proboszczu – mówił do społeczności osób niewidomych przewodniczący modlitwie ks. Mirosław Korytowski, proboszcz lipnowskiej fary.

W śródoowe przedpołudnie w domu kultury rozbrzmiały kolędy w urzekającym wykonaniu Miłosza Makowskiego i Mateusza Drozdowskiego, na stołach zagotowały wigilijne potrawy, a do niewidomych trafiły podarki.

Tekst i fot. Lidia Jagielska

Mateusz Drozdowski i Miłosz Makowski w roli śpiewających mikołajów sprawdzili się doskonale

Maciś tradycyjnie uczestniczył w spotkaniu i nie krył radości

Spotkanie rozpoczęła wspólna modlitwa

Sala MCK wypełniła się niewidomymi i ich opiekunami

Była okazja do rozmów

z życzeniami pospieszyła Jolanta Zielińska, Maria Kulig i Anna Smużewska

Było śpiewanie kolęd

Więcej zdjęć na naszej stronie:
LIPNO-CLI.PL

W krainie dźwięku

CIEKAWOSTKA ▶ Młode pokolenie nie może się bez nich obyć. Obecnie są niewielkie, wkładane do uszu i nie wymagają nawet przewodów. Historia słuchawek rozpoczęła się prawie sto lat temu, w kuchni prowincjonalnego wynalazcy

Pierwsze słuchawki były w zasadzie pojedynczą słuchawką. Były używane przez operatorów central telefonicznych i ważyły ok. 5 kg. Były więc strasznie ciężkie i nieporęczne. Była to końcówka XIX wieku. Niedługo potem wymyślono lepsze wersje słuchawek,

które podpinano do telefonów. Nazywano je „elektrofonami”. W uszach mogliśmy usłyszeć wówczas nagranie na żywo z teatrów w Londynie lub Paryżu. Było to więc coś w stylu radia, z tym że obsługiwane telefonem. Każdy korzystający z elektrofonu płacił niewielki

roczny abonament. W końcu zaoferowano nawet transmisję mszy świętych, które docierały do obłożnie chorych. Elektrofon przestał istnieć po tym, gdy na scenę wkroczyło radio. Nie wymagało przewodów oraz płacenia abonamentu.

Współczesne słuchawki nauszne w formie, którą znamy, powstały w 1910 roku na kuchennym stole Nathaniela Baldwina. Urządzenie bardzo przypadło do gustu marynarce wojennej USA, która zamówiła 100 sztuk. Wojsko nie było nawet świadome tego, że konstruktor wykonywał słuchawki metodą chałupniczą. Co więcej, nigdy nie opatentował wynalazku. Uważał, że był zbyt trywialny. Nathaniel Baldwin miał nieco racji, ponieważ słuchawki były w zasadzie dwoma głośniczkami wyjętymi z telefonu połączonymi drutem. Za pieniądze ze sprzedaży słuchawek wojsku Nathaniel Baldwin zbudował własną firmę zajmującą się sprzedażą radioodbiorników. W rodzinnym miasteczku skonstruował tak-

że hydroelektryczny generator prądu zbudowany z kół rowerowych i strun pianina. Zasiłał w prąd całą okolicę i dorobił się 2 milionów zysku rocznie.

Musiał minąć kilka dekad, aż kolejny wynalazca John Koss usprawnił słuchawki, dodając do nich dźwięk stereo. Koss nie posiadał wyższego wykształcenia, ale interesował się elektroniką, a na pomysł dźwięku stereo wpadł przypadkiem. Do tego czasu słuchawek używano tylko w celach rozmów lub nasłuchu w wojsku. Koss wytwarzał pierwsze stereofoniczne słuchawki w piwnicy swojego domu. Wynalazek sprawił, że słuchawki otworzyły się na świat muzyki i tak pozostało do dziś.

Kolejny przełom w historii słuchawek nastąpił w 1979 roku, gdy w Japonii wypuszczono na rynek przenośny odtwarzacz kaset – walkmana. Firma Sony przewidywała sprzedaż na poziomie 5 tys. sztuk miesięcznie, ale już w pierwszych dwóch miesiącach sprzedano 30 tysięcy urzą-

dzeń. W ciągu 20 lat produkcji sprzedano 186 milionów sztuk walkmanów i wielokrotnie więcej słuchawek. W Polsce także pojawiły się walkmany, ale w wersji opracowanej przez kultową firmę Unitra. Nazywały się bardziej swojsko, bo „Kajtek”. Do dziś bardzo trudno dostać stare działające modele Kajtka. Na aukcjach osiągają cenę ok. 300 zł.

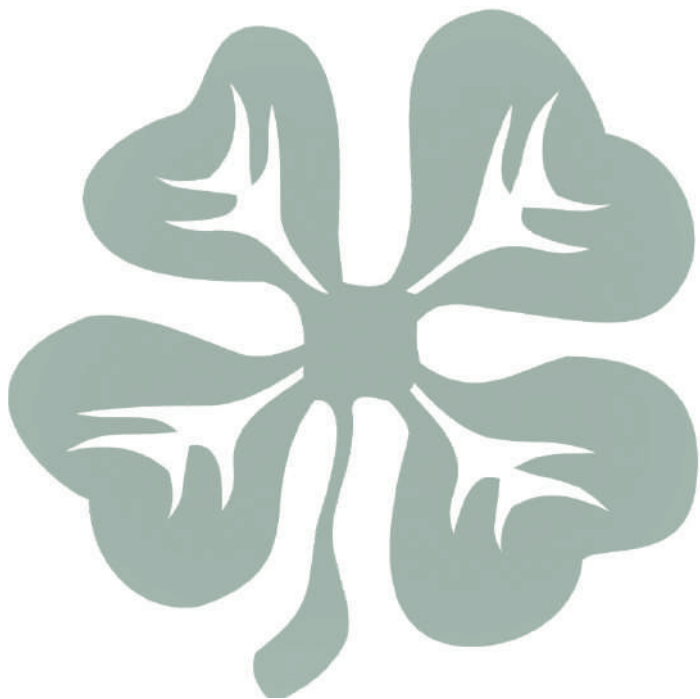
Słuchawki były wciąż duże i niezbyt poręczne. Szukano więc nowych rozwiązań. Znalezione je w dziedzinie medycyny. Już w latach 50-tych zaczęto produkcję słuchawek dla osób z wadą słuchu. Nazywano je „kryształkami”, gdyż działały na zasadzie kryształków pizoelektrycznych. Materiał ten zmieniał kształt pod wpływem elektryczności. Dokładnie 20 lat temu pojawiły się pierwsze słuchawki działające bez kabla. Od dwóch lat kupimy także słuchawki, które reagują na ruchy głowy i adresowane są głównie dla graczy komputerowych.

(pw)

XX wiek

Koniec PSL-u

Po II wojnie światowej jedyną opozycyjną wobec komunistów partią było Polskie Stronnictwo Ludowe. Nie minął rok, gdy koła PSL-u w powiecie wąbrzeskim zaczęły topnieć jak śnieg na wiosnę. Dlaczego?

Tuż po II wojnie światowej władze komunistyczne usiłowały przynajmniej robić wrażenie normalności w polityce. Oprócz komunistycznej partii PPR istniała także bardzo zbliżo-

na pogładowo partia PPS. Jedyną większą opozycyjną partią było Polskie Stronnictwo Ludowe. Wkrótce władze zaczęły niszczenie struktur PSL, które było silne na wsiach. Rozpoczęły się aresz-

towania oraz prośby i groźby komunistycznych służb wobec członków PSL.

W Pluskowędach pod Kowalewem istniało silne koło PSL, na czele z prezesem Józefem Lorbeckim, ale w grudniu 1946 roku przestało istnieć. Władze komunistyczne bardzo wyszczególniały m.in. odejście z PSL-u sołtysa Pluskowę Władysława Górskiego, który był dla mieszkańców autorytetem. Na zebraniu podjęto krótką uchwałę: „My niżej podpisani oświadczamy, że koło PSL w naszej gromadzie przestało istnieć”.

Podobne sceny rozgrywały się w innych miejscowościach na Pomorzu i reszcie kraju. W efekcie tego pod koniec 1948 roku legitymacje PSL miało już tylko 30 tysięcy osób. Rok później PSL dołączyło do lojalnego wobec komunistów Stronnictwa Ludowego, tworząc Zjednoczone Stronnictwo Ludowe (ZSL).

(pw)

Ciekawostka

Barowanie dzwonem

Każdy rozpozna charakterystyczny rytm bicia dzwonu. Jeszcze na początku XX wieku w Golubiu zachował się odmienny sposób bicia dzwonu, zwany „barowaniem”.

O zwyczaju barowania w kościele w Golubiu pisano jeszcze w 1891 roku. Nie była to odosobniona parafia. W wielu miejscowościach na ziemi chełmińskiej postępowano niegdyś podobnie. Barowanie polegało na uderzaniu sercem dzwonu w jedną stronę. Z po-

czątku uderzenia były szybkie, a następnie coraz wolniejsze. Taki zabieg powtarzano kilka razy. Zwykle barowano dzwonem przed niebezpieczeństwami i większymi świętami kościelnymi.

(pw)

Polscy nobliści

XX/XXI WIEK ➤ Co roku 10 grudnia przyznawana jest Nagroda Nobla. Została ufundowana przez szwedzkiego naukowca Alfreda Nobla. Po raz pierwszy nagrodę przyznano w 1901 roku. W dotychczasowej historii przyznawania tego wyróżnienia nagrodę otrzymało 8 Polaków oraz 10 osób związanych z Polską

Pierwsza uroczystość wręczenia Nagrody Nobla odbyła się w Królewskiej Akademii Muzycznej w Sztokholmie w 1901. Pokojową Nagrodę Nobla otrzymali wtedy Jean Henri Dunant, założyciel Czerwonego Krzyża i Frédéric Passy. Od 1902 roku nagrody są wręczane przez króla Szwecji. Uroczystość odbywa się zawsze 10 grudnia.

Każdy z laureatów otrzymuje złoty medal i dyplom honorowy. Nagroda Nobla ma także wymiar finansowy: znaczną kwotę pieniężną (do 2012 było to dziesięć milionów koron szwedzkich, czyli około 4,5 miliona złotych, a od 2012 osiem milionów koron, czyli około 3,6 miliona złotych, zaś w 2017 dziewięć milionów koron, czyli około 4 mln złotych, aby mógł kontynuować swoje badania lub prace bez konieczności zabiegania o fundusze.

Nagrody Nobla są przyznawane corocznie i w następujących dziedzinach: fizyki przez Królewską Szwedzką Akademię Nauk, za „najważniejsze odkry-

cie lub wynalazek w dziedzinie fizyki”, chemii przez Królewską Szwedzką Akademię Nauk, za „najważniejsze odkrycie lub postęp w dziedzinie chemii”, fizjologii lub medycyny przez Instytut Karolinska za „najważniejsze odkrycie w dziedzinie fizjologii lub medycyny”, literatury przez Akademię Szwedzką za „wybitną pracę na rzecz idealistycznych tendencji”. Ponadto przyznawana jest Pokojowa Nagroda Nobla przez Norweski Komitet Noblowski, za „najlepszą pracę na rzecz braterstwa między narodami, likwidacji lub redukcji stałych armii oraz za udział i promocję stowarzyszeń pokojowych”. Od 1968 roku Szwedzki Bank Narodowy przyznaje w dziedzinie ekonomii nagrodę imienia Alfreda Nobla – Nagroda Banku Szwecji im. Alfreda Nobla w dziedzinie ekonomii. Wtedy też zdecydowano, że nie będzie się zwiększać liczby dziedzin, w których są przyznawane nagrody noblowskie.

W przeciwieństwie do innych nagród nominacje do Na-

grody Nobla są długie i rygorystyczne, podobnie jak proces wyboru laureatów. Z tego powodu nagroda ta stała się najbardziej prestiżową na świecie. Propozycje dotyczące nominacji składa 3000 wybranych osobistości. W odróżnieniu od innych nagród nominacje do Nagrody Nobla nie są ujawniane publicznie przez 50 lat. Po upływie terminu komitet zbiera i selekcjonuje około 200 kandydatów. Lista jest wysyłana do wybranych ekspertów z dziedzin nominowanych, po czym zostaje 15 osób. Następnie komitet przesyła swoje rekomendacje, w zależności od rodzaju nagrody, do akademii lub odpowiedniej instytucji, której członkowie głosują nad wyborem zwycięzcy.

Polacy nagrodzeni Nagrodą Nobla

W 1903 roku Nagrodę Nobla w dziedzinie fizyki otrzymała Maria Skłodowska-Curie. Kilka lat później, w 1911 roku, ponownie ją nagrodzono z chemii. W 1905 roku literacką Nagrodę Nobla za „Quo Vadis” otrzymał

Henryk Sienkiewicz. Także z dziedziny literatury nagrodę otrzymał Władysław Reymont – „Chłopi”.

Kolejną Nagrodę Nobla w 1980 roku otrzymał Czesław Miłosz. Poeta otrzymał literacką nagrodę za całokształt twórczości. Trzy lata później Lechowi Wałęsie przyznano Pokojową Nagrodę Nobla. W 1996 roku kolejną literacką nagrodę otrzymała Wisława Szymborska za „poezję, która z ironiczną precyzją pozwala historycznemu i biologicznemu kontekstowi ukazać się we fragmentach ludzkiej rzeczywistości”.

W 2019 roku Komitet Noblowski przyznał Literacką Nagrodę Nobla za rok 2018 Oldze Tokarczuk. Docenioną ją za „wyobraźnię narracyjną, która z encyklopedyczną pasją reprezentuje przekraczanie granic jako formę życia”.

Warto jeszcze wspomnieć o Józefie Rotblacie, który w 1995 roku otrzymał Pokojową Nagrodę Nobla. Urodził się w 1908 roku, w rodzinie

żydowskiej. Był absolwentem fizyki na Wolnej Wszechnicy Polskiej (1932) i na Uniwersytecie Warszawskim (1938). Mieszkał w Polsce prawie 31 lat. Od 1939 roku do śmierci w 2005 roku żył w Wielkiej Brytanii. W 1946 roku przeszedł na obywatelstwo brytyjskie. Całe życie płynnie posługiwał się językiem polskim i określał się Polakiem z brytyjskim paszportem. Od 1966 roku był członkiem Polskiej Akademii Nauk. Był współtwórcą pierwszej bomby atomowej. Później jednak zaangażował się w działalność ruchów pacyfistycznych. Doceniono go za działalność na rzecz atomowego rozbrojenia.

Co ciekawe z Wąbrzeźna pochodził także inny noblista – Walter Hermann Nernst. Był fizykiem i chemikiem. Nagrodę Nobla z dziedziny chemii otrzymał w 1920 roku. Ponadto Nagrodę Nobla otrzymało jeszcze 10 osób, które związane były z Polską. Ich historię przybliżymy w kolejnym numerze naszego tygodnika.

Opr. (Szyw)

Postać

Nagroda z dynamitu

Alfred Nobel był światowej sławy wynalazcą. Ogromnego majątku dorobił się dzięki wynalezieniu dynamitu. Swój majątek przekazał na stworzenie funduszu, z którego przyznawano po jego śmierci nagrody. W ten sposób powstała Nagroda Nobla.

Alfred Nobel zmarł 10 grudnia 1896 roku – od tego czasu w dniu 10 grudnia przyznawana jest Nagroda Nobla

Alfred Nobel urodził się w 1833 roku w Sztokholmie. Był synem Immanuela Nobla i Karoliny Ahlsell. Para pobrała się w 1827 i miała ośmioro dzieci, z których wieku dorosłego dożyli tylko Alfred i jego trzech braci.

Ojciec Nobla, inżynier i wynalazca, po niepowodzeniach biznesowych przeniósł się w 1837 do Sankt Petersburga. Odnosił tam sukces na polu produkcji materiałów wybuchowych i maszyn. Po 5 latach ścigał do carskiej

Rosji swoją rodzinę.

Alfred pobierał tam nauki u prywatnych nauczycieli. W wieku 16 lat biegle władał językami angielskim, francuskim, niemieckim i rosyjskim. W 1850 roku udał się do Paryża, gdzie spędził rok, studiując chemię. Następnie przeniósł się do Stanów Zjednoczonych, gdzie przez cztery lata pracował pod kierunkiem Johna Ericssona. Po powrocie do stolicy Rosji podjął pracę w należącej do ojca fabryce wytwarzającej sprzęt wojskowy na potrzeby wojny krymskiej. Gdy w 1856 roku wojna dobiegła końca, fabryka miała trudności z przestawieniem się na produkcję pokojową i zbankrutowała 3 lata później. Alfred powrócił wtedy wraz z rodzicami do Szwecji. Bracia Alfreda: Robert i Ludvig pozostali w Rosji, by ratować rodzinny biznes. Zarobili majątek dzięki eksploatacji pól

naftowych w rejonie Baku.

Alfred zaczął eksperymenty z materiałami wybuchowymi i w 1862 roku otworzył fabrykę nitrogliceryny, szukając sposobu bezpiecznej detonacji tej substancji. Rok później wynalazł detonator, urządzenie składające się z drewnianej wtyczki zawierającej niewielki ładunek czarnego prochu, umieszczonej w metalowym pojemniku z ładunkiem nitrogliceryny. Dwa lata później udoskonalił detonator poprzez zastosowanie piorunianu rtęci.

W 1864 roku, w eksplozji w fabryce Alfreda, zginął jego młodszy brat Emil i kilka innych osób. Niezrażony tym Alfred otworzył szereg nowych fabryk nitrogliceryny. Odkrył, że substancja ta jest pochłaniana przez ziemię okrzemkową, a detonacja powstałej w ten sposób mieszanki jest znacznie bezpieczniejsza i łatwiejsza niż samej nitrogliceryny. Umożliwiło mu to wynalezienie trzy lata później dynamitu. Nowy środek szybko znalazł zastosowanie w budownictwie, przynosząc Noblowi światową sławę.

W latach 70. i 80. XIX wieku Nobel stworzył w Europie sieć fabryk dynamitu. Kontynuował też eksperymenty z materiałami

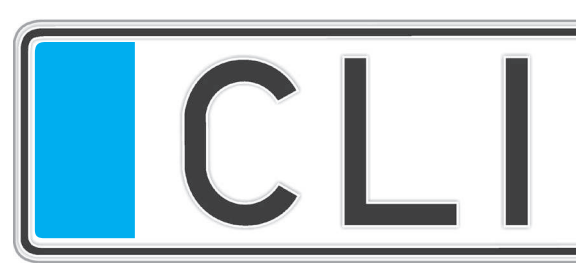
wybuchowymi. W 1875 roku wynalazł żelatynę wybuchową, a kilka lat później 1887 balistyt. Poza badaniami nad materiałami wybuchowymi Nobel pracował również m.in. nad bateriami, żarówkami, telefonem, fonografem, tworzywami sztucznymi, farbami i lakierami oraz kamieniami syntetycznymi. Zarejestrował aż 355 patentów.

Fakt, iż Nobel, z przekonania pacyfista, zawdzięczał swoją fortunę „narzędziom śmierci”, był dla niego wielkim problemem natury moralnej. W testamencie spisanym w Paryżu 27 listopada 1895 r. Nobel ofiarował swój majątek (ponad 30 mln koron szwedzkich) na stworzenie funduszu, z którego dochody miały być dzielone w formie 5 nagród przyznawanych za osiągnięcia w dziedzinie fizyki, chemii, fizjologii lub medycyny, literatury oraz na polu zbliżenia między narodami, rozbrojenia i krzewienia idei pokojowych. W ten sposób powstała Nagroda Nobla. Nagrody jego imienia wręczane są co roku 10 grudnia, w rocznicę śmierci. Alfred Nobel zmarł 10 grudnia 1896 roku.

Opr. (Szyw)
Fot. domena publiczna

INFORMATOR DLA MIESZKAŃCÓW POWIATU LIPNOWSKIEGO

Szukasz...? Tylko u nas znajdziesz wszystko w jednym miejscu

OGŁOSZENIA DROBNE

Auto-Moto Autokasacja/demontaż

Absolutnie auta kupię w całości, rozbite lub na złom, odbiór lawetą, tel. 887-813-007

Nieruchomości Działki

Działki budowlane na sprzedaż na Białkowie po 1000m2 661-054-087

Na sprzedaż działka budowlana 8,5 ar gmina Wielgie powiat Lipnowski tel. 54 289 73 47

Rolnictwo Inne

Sprzedam orzech włoski średni. Wielgie powiat Lipnowski Tel. 54 289 73 47

Zwierzęta

Knury i maciory kupię, odbiór z gospodarstwa, waga, tel. 725 804 742

Kurczaki brojlery do uboju 13.12.2021r. Kowalewo-Pomorskie Tel. 693-110-176

Numery alarmowe

Komenda Powiatowa
Państwowej Straży Pożarnej
ul. Sportowa 16a
87-600 Lipno
tel. 54 288 65 62
numer alarmowy 998
lub 112 z telefonów kom.

Komenda Powiatowa Policji
ul. Platanowa 1
87-600 Lipno
tel. 54 231 86 00
numer alarmowy 997
lub 112 z telefonów kom.

Wodne Ochotnicze
Pogotowie Ratunkowe
Pl. 11-go Listopada 13a
87-600 Lipno
tel. 787 739 432

Pogotowie energetyczne 991
Pogotowie gazowe 992
Pogotowie ciepłownicze 993
Pogotowie wodno-kanalizacyjne 994

Administracja

Urząd Miejski w Lipnie
ul. Plac Jana Dekerta 8
87-600 Lipno
tel. 54 288 42 11

Starostwo Powiatowe w Lipnie
ul. Jana Sierkaowskiego 10b
87-600 Lipno
tel. 54 287 20 39

Urząd Gminy Lipno
ul. Mickiewicza 29
87-600 Lipno
tel. 54 288 62 00

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa
ul. Wymyślińska 2
87-630 Skępe
tel. 54 287 84 00

Urząd Skarbowy
w Lipnie
ul. Stanisława Staszica 4
87-600 Lipno
tel. 54 414 83 00

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Stefana Okrzei 7
87-600 Lipno
tel. 52 288 67 00

PKS Dworzec Autobusowy
ul. 22 Stycznia 2
87-600 Lipno
tel. 54 287 22 58

Powiatowy Zakład Transportu
Publicznego w Lipnie
ul. Wymyślińska 2
87-630 Skępe
Dyspozytor: 500 113 551
Sekretariat: 600 163 289
e-mail: sekretariat@pzt-lipno.pl

Powiatowa Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna
w Lipnie
ul. Kościuszki 18/20
87-600 Lipno
tel. 22 250 01 15

Kultura i rekreacja

Gminna Biblioteka Publiczna
w Lipnie
ul. Osiedle Sikorskiego 15
87-600 Lipno
tel. 54 287 40 01

Wiejski Dom Kultury Wichowo
Wichowo
87-600 Lipno
tel. 54 288 16 93

Oświata

Zespół Szkół
Technicznych
ul. Stefana Okrzei 3
87-600 Lipno
tel. 54 287 33 21

Szkoła Podstawowa nr 5
ul. Plac 11 Listopada 13
87-600 Lipno
tel. 54 287 24 84

Zespół Szkół
Specjalnych
ul. Stefana Okrzei 4
87-600 Lipno
tel. 54 287 43 90

Szkoła Podstawowa nr 3
ul. Romualda Traugutta 2
87-600 Lipno
ul. 54 287 25 87

Szkoła Podstawowa nr 2
ul. Stefana Okrzei 1
87-600 Lipno
tel. 54 287 24 78

Liceum Ogólnokształcące
w Zespole Szkół
im. R. Traugutta
ul. Traugutta 1
87-600 Lipno
tel. 54 287 25 62

Poradnia
Psychologiczno-Pedagogiczna
ul. Plac 11 Listopada 9
87-600 Lipno
tel. 54 287 24 92

Przedszkole Miejskie nr 4
ul. Kazimierza Różyckiego 8
87-600 Lipno

Zespół Szkół
im. Związku Młodzieży Wiejskiej
ul. Szkolna 5
87-610 Dobrzyń nad Wisłą
tel. 54 253 11 05

Zespół Szkół w Skępem
ul. Wymyślińska 2
87-630 Skępe
tel. 54 287 70 06
tel. 54 287 75 37

Przedszkole Miejskie nr 3
ul. Włocławska 30
87-600 Lipno
tel. 54 287 24 43

Publiczna Szkoła Muzyczna
I stopnia w Lipnie
ul. Okrzei 3
87-600 Lipno
tel. 54 234 33 89

Pomoc społeczna

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie
ul. Adama Mickiewicza 58
87-600 Lipno
tel. 54 288 66 41

Miejski Ośrodek
Pomocy Społecznej
w Lipnie
ul. Włocławska 16a
87-600 Lipno
tel. 54 287 20 67

Gminny Ośrodek
Pomocy Społecznej
ul. Mickiewicza 29
87-600 Lipno
tel. 54 288 62 04

Dom Pomocy Społecznej
Nowa Wieś 1
87-603 Wielgie
tel. 54 289 71 92

Przedsiębiorstwa komunalne

Zarząd Dróg Powiatowych
ul. Wojska Polskiego 8
87-600 Lipno
tel. 54 287 20 46

Przedsiębiorstwo Usług
Komunalnych Sp. z o.o.
w Lipnie
ul. Wyszyńskiego 47
87-600 Lipno
tel. 54 287 47 00

Zakład Gospodarki
Mieszkaniowej
ul. Osiedle Sikorskiego 1
87-600 Lipno
tel. 54 287 21 75

Oczyszczalnia ścieków
ul. Kardynała Wyszyńskiego 52
87-600 Lipno
tel. 54 287 42 70

Zdrowie

Szpital w Lipnie
ul. Nieszawska 6
87-600 Lipno
tel. 54 288 04 15

Niepubliczny Zakład Opieki
Zdrowotnej Lekarze Rodzinni
ul. Tadeusza Kościuszki 5
87-600 Lipno
tel. 54 287 34 42

„Pod Lipami”
Sp.j. Apteka Henryk Mikołajczyk
Maria Mikołajczyk
ul. 11 Listopada 11
87-600 Lipno
tel. 54 287 23 75

Centralna Apteka
ul. Kościuszki 2
87-600 Lipno
tel. 54 230 35 14

„Pod Dębami” Apteka
ul. Dębowa 21
87-600 Lipno
tel. 54 288 28 96

„Medicus” Apteka
Hanna Rutkowska
ul. Kościuszki 11
87-600 Lipno
tel. 54 288 25 61

„Rodzinka” Apteka
ul. Kościuszki 5
87-600 Lipno
tel. 54 287 28 21

„Na Rogu” Apteka
ul. Mickiewicza 1
87-600 Lipno
tel. 54 287 27 58

„Nowa” Apteka
Barbara Szychowska
ul. Mickiewicza 10
87-600 Lipno
tel. 54 287 23 32

„W Szpitalu” Apteka
ul. Nieszawska 6
87-600 Lipno
tel. 54 288 03 13

„Viola” Apteka
ul. Sierakowskiego 6a
87-600 Lipno
tel. 54 287 28 68

ZASADY NADAWANIA OGŁOSZEŃ DROBNYCH

Twoje ogłoszenie ukaże się WE WSZYSTKICH naszych tygodnikach: CGD, CLI, CRY, CWA.

Aby nadać ogłoszenie :

- Wyślij treść ogłoszenia na adres e-mail: reklama@wpr.info.pl. Otrzymasz e-mail zwrotny z wyceną i nr konta do wpłaty
- Odwiedź nasze biuro i nadaj ogłoszenie osobiście: ul. Dworcowa 4, 87-400 Golub-Dobrzyń
- Ogłoszenia do kolejnego numeru przyjmujemy do godziny 16⁰⁰ w poniedziałki

Szczegółowe informacje pod numerem telefonu 662 061 331 lub 608-688-587. Regulamin znajdziesz na stronie www.golub-cgd.pl

NOWOŚĆ!

Ogłoszenia
drobne ze
zdjęciem!

Ciekawa lekcja biblioteczna

SKĘPE ➤ 2 grudnia w Przedszkolu Publicznym im. Ewy Szelburg-Zarembiny w Skępem odbyła się lekcja biblioteczna przygotowana przez Miejsko-Gminną Bibliotekę Publiczną

– W czwartek z wielką radością odwiedziłem publiczne przedszkole w Skępem, by omówić wraz z dziećmi ich podstawowe prawa – mówi nam Jerzy Kowalski, szef skępskiej księżnicy. – Ważne jest bowiem, by dziecko od najmłodszych lat wychowywało się w przekonaniu, że ma zagwarantowane określone prawa, nad realizacją których czuwają dorośli, prawa tożsame z prawami innych dzieci na całym świecie. Ważne jest, aby każdy maluch wiedział o swoich prawach, był ich świadomy, rozumiał ich sens, a także miał poczucie obowiązkowości i przynależności społecznej. Dzieci, pomimo młodego wieku, wykazały się dużą wyobraźnią i w bardzo obrazowy sposób wypowiadały się na temat przyna-

leżnych i zagwarantowanych im w systemie prawnym praw.

Po ciekawej edukacyjnie pogadance przyszedł czas na świętowanie dnia pluszowego misia. Milusińscy z radością przystąpili do kolorowania obrazków z wizerunkami bohaterów ich ulubionych bajek. Powstały istne dzieła sztuki z Kubusiem Puchatkiem, Misiem Uszatkiem, Maszą i Niedźwiedziem. Było głośne czytanie, rozmowy i mnóstwo śmiechu, ale było też zachęcenie do odwiedzania biblioteki publicznej zlokalizowanej w ratuszu i dołączania do zacnego grona czytelników.

Kolejne spotkanie biblioteczne już wkrótce, a relacja na łamach CLI.

Lidia Jagielska,
fot. nadesłane

OGŁOSZENIE WŁASNE

OGŁOSZENIA DROBNE

W związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju oraz obostrzeniami sanitarnymi obowiązującymi także na terenie naszego powiatu prosimy Interessantów o nieprzychodzenie do siedziby redakcji tygodników CGD, CLI, CRY, CWA.

Wszelkie sprawy, w tym te dotyczące ogłoszeń drobnych, prosimy załatwiać zdalnie, tj. telefonicznie (608 688 587) oraz mailowo (reklama@wpr.info.pl). Prosimy o wyrozumiałość. Dziękujemy, Redakcja.

TYGODNIK REGIONU
LIPNOWSKIEGO

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4,
tel. 662 061 331,
e-mail: redakcja@wpr.info.pl

Redaktor naczelny:
Andrzej Korpalski
tel. 535 170 961
a.korpalski@wpr.info.pl

Dział reklamy i ogłoszeń:
tel. 608 688 587
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Kolportaż prasy:
tel. 662 061 331

Wydawca:
WPR Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń,
ul. Dworcowa 4
(Nakład WPR 4500 egz.)

Druk:
POLSKA PRESS Sp. z o.o.
02-672 Warszawa, ul. Domaniewska 45

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 745 ze zmianami) oraz Uchwały Rady Gminy XII/101/2020 z dnia 24 stycznia 2020 r.

ZAWIADAMIAM

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym zmiany części jego granic, obejmującego tereny w miejscowościach Teodorowo, Czerskie Rumunki, Piaseczno, Rumunki Tupadelskie, gm. Wielgie, pow. lipnowski – część A, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Wyłożenie projektu zmiany planu odbędzie się w terminie od dnia **16.12.2021 r.** do dnia **21.01.2022 r.** w siedzibie Urzędu Gminy w Wielgie, ul. Starowiejska 8, 87 – 603 Wielgie, pok. nr 4, oraz na stronie internetowej www.bip.wielgie.pl

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu odbędzie się w dniu **14.01.2022 r. o godz. 12⁰⁰** w siedzibie Urzędu Gminy w Wielgie, ul. Starowiejska 8, 87 – 603 Wielgie, pok. Nr 14.

Zgodnie z art. 18 w/w ustawy każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi należy składać na piśmie do Wójta Gminy Wielgie z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu oraz oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **11.02.2022 r.**

Jednocześnie, zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 247 ze zmianami), obwieszczenie niniejsze stanowi podanie do publicznej wiadomości projektu dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa.

Zgodnie z art. 54 ust. 3 w związku z art. 40 cytowanej wyżej ustawy z dnia 3 października 2008 roku uwagi i wnioski do w/w projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie oddziaływania na środowisko mogą być wnoszone na zasadach określonych w przepisach przywołanej ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wskazanych w niniejszym obwieszczeniu.

Wielgie, dnia 9 grudnia 2021 r.

RODO

klauzula informacyjna o przetwarzaniu danych

Na podstawie art. 13 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.4.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (dalej: RODO), informuję, że:

1. Administratorem Państwa danych osobowych jest **Gmina Wielgie z siedzibą w Wielgiem, ul. Starowiejska 8, 87 – 603 Wielgie**, której organem wykonawczym jest **Wójt Gminy Wielgie**.
2. Dane kontaktowe inspektora ochrony danych w Gminie Wielgie: e-mail: iod@wielgie.pl
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w celu: Sporządzenia projektu **zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym zmiany części jego granic, obejmującego tereny w miejscowościach Teodorowo, Czerskie Rumunki, Piaseczno, Rumunki Tupadelskie, gm. Wielgie, pow. lipnowski – część A.**

stosownie do ustawy:

- z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

4. **Odbiorcą** Państwa danych osobowych będą:
 1. podmioty upoważnione, organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa;
 2. inne podmioty, którym Administrator powierzy przetwarzanie danych osobowych;
 3. pozostałe strony postępowania administracyjnego.
5. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów określonych w pkt 3, a po tym czasie przez okres wymaganym przez przepisy powszechnie obowiązującego prawa w szczególności przepisy dotyczące archiwizowania danych zgodnie z klasyfikacją i kwalifikacją dokumentacji w jednolitym rzeczowym wykazie akt.
6. **W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:**
 - dostępu do treści danych osobowych Pani/Pana dotyczących, o którym mowa w art. 15 RODO;
 - sprostowania danych, na podstawie art. 16 RODO
 - usunięcia danych, o którym mowa w art. 17 RODO, przetwarzanych na podstawie Pani/Pana zgody;
 - w pozostałych przypadkach, w których Administrator przetwarza dane osobowe na podstawie przepisów prawa, dane mogą być usunięte po zakończeniu okresu archiwizacji;
 - żądania od Administratora ograniczenia przetwarzania danych, o którym mowa w art. 18 RODO z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa art. 18 ust. 2;
 - prawo do przenoszenia danych – o którym mowa w art. 20 RODO dotyczy danych przetwarzanych na podstawie Pani/Pana zgody lub na podstawie umowy oraz w przypadku gdy przetwarzanie odbywa się w sposób zautomatyzowany;
 - wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzanych danych, o którym mowa w art. 21 RODO, z zastrzeżeniem, że nie dotyczy to przypadków, w których Administrator posiada uprawnienie do przetwarzania danych na podstawie przepisów prawa.
7. **W przypadku gdy przetwarzanie danych osobowych odbywa się na podstawie zgody osoby na przetwarzanie danych osobowych (art. 6 ust. 1 lit. a RODO), przysługuje Pani/Panu prawo do cofnięcia tej zgody w dowolnym momencie. Wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.**
8. **W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu przez Administratora danych Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego - Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.**
9. Podanie przez Panią/Pana danych osobowych jest:
 - obowiązkowe, w sytuacji, gdy przesłankę przetwarzania danych osobowych stanowi przepis prawa lub zawarta między stronami umowa;
 - dobrowolne, jeżeli odbywa się na podstawie Pani/Pana zgody lub ma na celu zawarcie umowy. Konsekwencją niepodania danych będzie brak możliwości realizacji czynności urzędowych lub niezawarcie umowy;
10. **Pani/Pana dane osobowe nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym również w formie profilowania. Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane do państw trzecich i organizacji międzynarodowych jedynie na podstawie przepisów prawa krajowego, umów międzynarodowych i obowiązujących konwencji.**

Tak oszukujemy na zwolnieniu lekarskim

REGION ▶ Zakład Ubezpieczeń Społecznych podsumował wyniki kontroli zwolnień lekarskich prowadzonych w pierwszych trzech kwartałach 2021 r. Kwota obniżonych i cofniętych świadczeń po kontroli zwolnień wyniosła ponad 148,8 mln zł, w kujawsko-pomorskim 6,5 mln zł

Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma obowiązek kontrolować zwolnienia lekarskie. – Pracownicy ZUS sprawdzają, czy chorzy prawidłowo korzystają ze zwolnień, a lekarze orzecznicy ZUS czy ubezpieczony jest nadal chory, a e-ZLA jest zasadne. W czasie pandemii większość kontroli odbywa się przede wszystkim na podstawie dokumentacji oraz danych dostępnych w systemie informatycznym ZUS – informuje Krystyna Michałek, rzecznik regionalny ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Od stycznia do września 2021 r. w województwie kujawsko-pomorskim ZUS skontrolował 15,2 tys. zwolnień lekarskich, a kwota obniżonych i cofniętych świadczeń po kontroli wyniosła ponad 6,5 mln zł. – Na kwotę tę składają się nie tylko zakwestionowane zwolnienia lub sposób ich wykorzystania, ale przede wszystkim zmniejszenie świadczeń gdy ustał tytuł ubezpieczenia. Wówczas podstawę ogranicza się do 100 proc. przeciętnego wynagrodzenia – wyjaśnia rzeczniczka.

Pracownik, który w czasie trwania zwolnienia lekarskiego wykonuje pracę zarobkową lub wykorzystuje to zwolnienie niezgodnie z jego celem, musi liczyć się z tym, że straci prawo do zasiłku chorobowego. A jednak

wciąż jest wiele osób, które zamiast wracać do zdrowia, będąc na chorobowym, wykorzystuje czas przeznaczony na powrót do zdrowia niezgodnie z jego przeznaczeniem, np. pracując, czy remontując mieszkanie.

Jak oszukują na chorobowym w regionie

W naszym województwie wśród osób, które musiały zwrócić zasiłek chorobowy, znalazła się ubezpieczona, która w okresie niezdolności do pracy brała udział w koncertach zespołu, w którym jest wokalistką. Inna ubezpieczona w ramach dodatkowo zawartej umowy zlecenia

ze swoim pracodawcą w czasie chorobowego prowadziła zajęcia fitness i naukę tańca.

– Był też pracownik, który w trakcie zwolnienia lekarskiego uczestniczył w kursie zawodowym w szkole nauki jazdy. Inna pani, która w okresie niezdolności do pracy po ustaniu zatrudnienia zamiast się kurować, brała udział w rekrutacjach i rozmowach kwalifikacyjnych w sprawie zatrudnienia. Była również kobieta, która w trakcie sprawowanej opieki nad dzieckiem pobierała dodatkowy zasiłek opiekuńczy i świadczyła w tym czasie pracę zdalną u innego

pracodawcy. Pomocne w dotarciu do tych, którzy nie potrafili zastosować się do zaleceń lekarzy były również donosy, które dotyczyły m.in. świadczenia prac porządkowych w ogrodzie – mówi Krystyna Michałek.

Warto pamiętać, że kontrola prawidłowości wykorzystywania zwolnień lekarskich od pracy może mieć charakter „wyjazdowy” – osobiste przeprowadzenie kontroli przez upoważnionych pracowników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, jak również kontroli „z dokumentów”, czyli informacji pozyskanych z innych źródeł np. od pracodawców czy

innych osób postronnych.

Mogą to być powiadomienia np. o tym, że pracownik w mediach społecznościowych zamieścił zdjęcie, jak stoi pod palmą w tropikach, a powinien według wskazania lekarza leżeć w domu lub gdy pracownik wykonuje inną pracę (obsługa imprez okolicznościowych, remont domu). Samo zdjęcie nie jest podstawą do odmowy prawa do zasiłku. Pracownicy Zakładu Ubezpieczeń Społecznych po otrzymaniu zgłoszenia o niewłaściwym wykorzystywaniu zwolnień lekarskich prowadzą postępowanie w sprawie zasadności przyznania prawa do zasiłku takiemu pracownikowi. Jeżeli zostanie potwierdzone, że pracownik wykorzystuje zwolnienie lekarskie niezgodnie z jego celem, wówczas Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmawia prawa do zasiłku. Przed podjęciem decyzji o cofnięciu zasiłku pracownik ma prawo wglądu w akta i wypowiedzenia się co do zebranego materiału dowodowego.

Taką kontrolę wykorzystywania zwolnień lekarskich mogą przeprowadzić także pracodawcy, którzy zatrudniają powyżej 20 ubezpieczonych. Najczęściej takie kontrole wykonują pracownicy działu kadr.

(red), fot. ZUS

Region

Pół miliarda zł dla emerytów i rencistów

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zakończył wypłaty tzw. czternastych emerytur. Na Kujawach i Pomorzu czternastkę otrzymało 425,5 tys. klientów ZUS. 83 proc. osób otrzymało pełną kwotę czternastki, czyli 1250,88 zł brutto. Łączna kwota wypłaconych czternastek w regionie wyniosła niemal pół miliarda złotych, w kraju prawie 9 mld zł.

Czternastki dla emerytów i rencistów były wypłacane już od końca października. Ostatnia tran-

sza trafiła do naszych klientów 1 grudnia. Łączna kwota wypłat w regionie to ponad 496 milionów

złotych.

– Dodatkowe roczne świadczenie pieniężne w pełnej kwocie, czyli

1250,88 zł brutto otrzymały osoby, których świadczenie podstawowe nie przekraczało 2900 zł brutto. Jeśli świadczenie było wyższe od kwoty 2900 zł brutto, ale mniejsze od kwoty 4150,88 zł brutto, to czternastka została pomniejszona o kwotę przekroczenia. Natomiast osoby, których świadczenie było równe lub wyższe niż 4150,88 zł brutto nie otrzymały czternastki – wyjaśnia Krystyna Michałek, rzecznik regionalny ZUS województwa kujawsko-pomorskiego.

Prawo do czternastej emerytury miały osoby, które na 31 paź-

dziernika 2021 r. pobierały jedno z długoterminowych świadczeń np. emeryturę, rentę czy świadczenie przedemerytalne. Dodatkowego rocznego świadczenia pieniężnego nie otrzymały osoby, których wypłata świadczenia w listopadzie była zawieszona. Takie osoby otrzymają czternastkę z chwilą wznowienia wypłaty świadczenia.

Na kolejny zastrzyk gotówki w postaci trzynastej emerytury emeryci i renciści mogą liczyć w przyszłym roku, w kwietniu.

(red), fot. ZUS

OGŁOSZENIE

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie art. 17 pkt 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 745 ze zmianami) oraz Uchwały Rady Gminy IX/71/2019 z dnia 27 września 2019 r.,

ZAWIADAMIAM

o wyłożeniu do publicznego wglądu projektu zmiany części miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego tereny A, B, C w miejscowości Wielgie, gm. Wielgie, pow. lipnowski – część A, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko

Wyłożenie projektu zmiany planu odbędzie się w terminie od dnia **16.12.2021 r.** do dnia **21.01.2022 r.** w siedzibie Urzędu Gminy w Wielgie, ul. Starowiejska 8, 87 – 603 Wielgie, **pok. nr 4**, oraz na stronie internetowej www.bip.wielgie.pl

Dyskusja publiczna nad rozwiązaniami przyjętymi w projekcie planu odbędzie się w dniu **14.01.2022 r. o godz. 12³⁰** w siedzibie Urzędu Gminy w Wielgie, ul. Starowiejska 8, 87 – 603 Wielgie, pok. Nr 14.

Zgodnie z art. 18 w/w ustawy każdy, kto kwestionuje ustalenia przyjęte w projekcie planu miejscowego, może wnieść uwagi. Uwagi należy składać na piśmie do Wójta Gminy Wielgie z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu oraz oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do dnia **11.02.2022 r.**

Jednocześnie, zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz.U. z 2021 r., poz. 247 ze zmianami), obwieszczenie niniejsze stanowi podanie do publicznej wiadomości projektu dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa.

Zgodnie z art. 54 ust. 3 w związku z art. 40 cytowanej wyżej ustawy z dnia 3 października 2008 roku uwagi i wnioski do w/w projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie oddziaływania na środowisko mogą być wnoszone na zasadach określonych w przepisach przywołanej ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, wskazanych w niniejszym obwieszczeniu.

Wielgie, dnia 9 grudnia 2021 r.

RODO

klauzula informacyjna o przetwarzaniu danych

Na podstawie art. 13 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.4.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (dalej: RODO), informuję, że:

1. Administratorem Państwa danych osobowych jest **Gmina Wielgie z siedzibą w Wielgim, ul. Starowiejska 8, 87–603 Wielgie**, której organem wykonawczym jest **Wójt Gminy Wielgie**.
2. Dane kontaktowe inspektora ochrony danych w Gminie Wielgie: e-mail: iod@wielgie.pl
3. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w celu: Sporządzenia projektu **zmiany części miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego tereny A, B, C w miejscowości Wielgie, gm. Wielgie, pow. lipnowski – część A**.

stosownie do ustawy:

- z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym

4. **Odbiorcą** Państwa danych osobowych będą:

1. podmioty upoważnione, organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa;
 2. inne podmioty, którym Administrator powierzy przetwarzanie danych osobowych;
 3. pozostałe strony postępowania administracyjnego.
5. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów określonych w pkt 3, a po tym czasie przez okres wymagany przez przepisy powszechnie obowiązującego prawa w szczególności przepisy dotyczące archiwizowania danych zgodnie z klasyfikacją i kwalifikacją dokumentacji w jednolitym rzeczowym wykazie akt.
6. **W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:**
- dostępu do treści danych osobowych Pani/Pana dotyczących, o którym mowa w art. 15 RODO;
 - sprostowania danych, na podstawie art. 16 RODO
 - usunięcia danych, o którym mowa w art. 17 RODO, przetwarzanych na podstawie Pani/Pana zgody; w pozostałych przypadkach, w których Administrator przetwarza dane osobowe na podstawie przepisów prawa, dane mogą być usunięte po zakończeniu okresu archiwizacji;
 - żądania od Administratora ograniczenia przetwarzania danych, o którym mowa w art. 18 RODO z zastrzeżeniem przypadków, o których mowa art. 18 ust. 2;
 - prawo do przenoszenia danych – o którym mowa w art. 20 RODO dotyczy danych przetwarzanych na podstawie Pani/Pana zgody lub na podstawie umowy oraz w przypadku gdy przetwarzanie przetwarzanie odbywa się w sposób zautomatyzowany;
 - wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzanych danych, o którym mowa w art. 21 RODO, z zastrzeżeniem, że nie dotyczy to przypadków, w których Administrator posiada uprawnienie do przetwarzania danych na podstawie przepisów prawa.
7. **W przypadku gdy przetwarzanie danych osobowych odbywa się na podstawie zgody osoby na przetwarzanie danych osobowych (art. 6 ust. 1 lit a RODO), przysługuje Pani/Panu prawo do cofnięcia tej zgody w dowolnym momencie. Wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.**
8. **W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu przez Administratora danych Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego - Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.**
9. Podanie przez Panią/Pana danych osobowych jest:
- obowiązkowe, w sytuacji, gdy przesłankę przetwarzania danych osobowych stanowi przepis prawa lub zawarta między stronami umowa;
 - dobrowolne, jeżeli odbywa się na podstawie Pani/Pana zgody lub ma na celu zawarcie umowy. Konsekwencją niepodania danych będzie brak możliwości realizacji czynności urzędowych lub niezawarcie umowy;
10. **Pani/Pana dane osobowe nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym również w formie profilowania.**
- Pani/Pana dane osobowe mogą być przekazywane do państw trzecich i organizacji międzynarodowych jedynie na podstawie przepisów prawa krajowego, umów międzynarodowych i obowiązujących konwencji.**

Z Radomic na Cypr

GMINA LIPNO ➤ W dniach 16-20.11.2021r. odbyło się międzynarodowe spotkanie projektu Erasmus plus pt.: "STEMing Together" na Cyprze. W spotkaniu brała udział czteroosobowa delegacja nauczycieli ZS w Radomicach

W spotkaniu udział wzięli dyrektorzy i nauczyciele ze szkół z Polski, Irlandii, Cypru, Finlandii i Węgier. W programie były między innymi szkolenia w Centrum Edukacji Ekologicznej na Cape Greko oraz w Instytucie Pedagogicznym w Nikozji. Warsztaty odbywały się nie tylko w sali wykładowej, ale również w różnych warunkach terenowych i w pracowni robotyki.

Spotkanie było okazją do dzielenia się praktykami edukacji stosowanymi w różnych krajach oraz poszerzenia swojej wiedzy na temat metod w projek-

cie STEM, czyli zintegrowanego, interdyscyplinarnego podejścia do nauczania oraz zastosowania różnych metod i technik.

– Porównaliśmy również systemy oświaty w różnych krajach, starając się wybrać to, co możemy zastosować w naszej szkole. Mamy nadzieję, że dzięki temu projektowi i poznaniu nowych metod pracy uczniowie będą bardziej zainteresowani nauką i będą aktywniej uczestniczyć w lekcjach – podsumowuje Małgorzata Grzankowska z Zespołu Szkół w Radomicach.

(ak), fot. nadesłane

Jastrzębie wygrywa, grają młodzi

TENIS STOŁOWY ▶ 3 grudnia 2021 roku pierwsza drużyna LZS Jastrzębie zagrała przedostatni mecz I rundy rozgrywek o mistrzostwo III ligi tenisa stołowego. W wygranej nad zespołem z Torunia pomogli m. in. młodzi zawodnicy z Jastrzębia

Rywalem LZS-u była drużyna KS Gotyk Toruń. Goście przyjechali na mecz w składzie: Bartosz Afrykański, Jakub Krzyżanowski, Tomasz Kuźmierowski i Sławomir Trzymkowski. Nasza drużyna wystąpiła w składzie: Bartosz Słomski, Jarosław Tradecki, Patryk Słabkowski,

ski, Jakub Słabkowski, Marcin Chojnicki i Robert Kapeliński.

– Warte zauważenia jest występowanie braci Jakuba i Patryka Słabkowskich, którzy dostali szansę gry w meczu z Gotykiem. Brawo dla naszych młodych tenisistów, pokazali się z najlepszej strony, tocząc

zacięte pojedynki z Torunianami. Widowiskowości zmaganiu dodawały pojedynki naszych zawodników z Jakubem Krzyżanowskim. Ten młody zawodnik rozegrał dobre zawody w drużynie gości – informuje na swoim Facebooku LZS Jastrzębie.

Mecz zakończył się zwycięstwem naszej drużyny 8:4. Punkty dla LZS-u zdobyli: Bartosz Słomski – 3, Jarosław Tradecki – 2, Robert Kapeliński i Patryk Słabkowski po 1 oraz debel Marcin Chojnicki i Robert Kapeliński – 1. W ostatniej kolejce LZS drużynę czeka trudny mecz

na wyjeździe z liderem – drużyną MLKS Krajna Sępólno Krajeńskie.

Tenisistów z Jastrzębia są sklasyfikowani na czwartym miejscu w tabeli III ligi kujawsko-pomorskiej.

(ak), fot. Facebook LZS Jastrzębie

Lipno

Przedszkolaki rozdawały prezenty

Policjanci wykorzystują każdą okazję, żeby napominać i edukować w kwestii bezpieczeństwa. Dzieci uwielbiają dostawać prezenty, ale także uwielbiają je wręczać.

Dlatego funkcjonariusze z Komendy Powiatowej Policji w Lipnie z okazji mikołajek połączyli

siły z maluszkami z Niepublicznego Przedszkola Rodzinnego w Lipnie i razem rozdali przechodniom

prezenty przygotowane przez Mikołaja. Do Komendy Powiatowej Policji w Lipnie z okazji miko-

łajek zawitał niecodzienny gość. Przyniósł policjantom coś, co jest dziś niezbędnym wyposażeniem pieszych, czyli odblaski. Prezenty trzeba było jak najszybciej rozdać mieszkańcom powiatu lipnowskiego, dlatego funkcjonariusze poprosili o pomoc „elfy” z Niepublicznego Przedszkola Rodzinnego w Lipnie.

Pięknie, świątecznie przybrani mali pomocnicy mundurowych świetnie wypełnili postawione przed nimi zadanie, bo bardzo lubią nie tylko dostawać, ale i wręczać prezenty. W poniedziałek (06.12.2021) razem z policjantami rozdawali przechodniom opaski

i zawieszki odblaskowe. W ten sposób policjanci chcą zwrócić uwagę dorosłych, aby poruszając się po drogach, dbali o własne bezpieczeństwo.

Jak ważne są odblaski, wiedzą przecież nawet przedszkolaki. Każdy obdarowany dostawał także od policjantów ulotkę informacyjną kampanii społecznej „Czy to Cię tłumaczy”? Akcja jest realizowana przez Krajową Radę Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego i zwraca szczególną uwagę na niedawno wprowadzone przepisy ruchu drogowego.

(red), fot. KPP Lipno